

ПОРТФОЛІО

Прізвище, ім'я, по батькові	Сухомлинська Ольга Василівна
Посада, місце роботи	головний науковий співробітник відділу педагогічного джерелознавства та біографістики ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського
Науковий ступінь	доктор педагогічних наук
Вчене звання	професор, дійсний член НАПН України
ORCID ID	https://orcid.org/0000-0002-2033-285X
Профіль ученого в Google Академії	https://scholar.google.ru/citations?hl=ru&user=utxWHwAAAAJ
Сторінка автора в Електронній бібліотеці НАПН України	https://lib.iitta.gov.ua/view/creators/==0421==0443==0445==043E==043C==043B==0438==043D==0441==044C==043A==0430=3A==041E==043B==044C==0433==0430 ==0412==0430==0441==0438==043B==0456==0432==043D==0430=3A=3A.html

Додаткові відомості

Освіта	1969 р. – закінчила Київський державний педагогічний інститут іноземних мов, факультет французької мови
Основні етапи трудової діяльності	1977 р. – розпочала наукову роботу в Науково-дослідному інституті педагогіки; 1991 р. – завідувачка лабораторії історії педагогіки НДІ педагогіки; 1993 р. – заступник директора Інституту педагогіки АПН України; 1994 р. – академік-секретар Відділення теорії та історії педагогіки АПН України; 2010 р. – академік-секретар Відділення загальної педагогіки та філософії освіти НАПН України.
Теми дисертаційних досліджень на здобуття наукового ступеня (захищених)	Актуальные проблемы марксистской теории воспитания в современной Франции: Дис... канд. пед. наук: 13.00.01 / Ин-т педагогики – К., 1981. – 202 с. – Машинопись. Международное прогрессивное профессиональное движение учителей в борьбе за демократическую педагогику (1917–1990) : дис. ...д-ра пед. наук : 13.00.01 / Сухомлинская Ольга Васильевна ; Ин-т педагогики АПН Украины. – Киев, 1991. – 400 с.
Громадська діяльність	Почесний професор Київського

	<p>університету імені Бориса Грінченка, Луганського національного університету імені Тараса Шевченка, Центральноукраїнського державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка, Миколаївського національного університету імені В. О. Сухомлинського, Херсонського державного університету, Пекінського педагогічного університету, Тяньцзінської академії педагогічних наук (КНР).</p> <p>Співголова громадської організації "Всеукраїнська асоціація Василя Сухомлинського"</p>
Нагороди	<p>Заслужений діяч науки і техніки України, Грамота Верховної Ради України, ордени княгині Ольги І, ІІ, ІІІ ступенів, медаль НАПН України «Ушинський К. Д.»</p>

Науково-дослідна діяльність (загальна характеристика)

Ольга Василівна Сухомлинська – відомий учений у галузі історії вітчизняної та зарубіжної педагогіки, теорії виховання, педагогічної персоналістики, і зокрема сухомлиністики; головний редактор педагогічних журналів "Шлях освіти"(1995-2013), "Історико-педагогічний альманах" (2004-2020).

Науковий доробок О. В. Сухомлинської становить понад 400 праць, серед яких: монографії, навчально-методичні посібники, довідкові видання, статті, вміщені в українських і зарубіжних наукових збірниках, матеріалах наукових конференцій, періодичних виданнях; понад 20 праць здійснені за її наукового консультування або редактування.

Наукові інтереси: методологія наукового дослідження, історія української та зарубіжної педагогіки, теоретико-методологічні основи історико-педагогічної науки та порівняльної педагогіки, біографістика, сухомлиністика, українська педагогіка періоду 20–30-х рр. ХХ ст.; теорія і практика виховання (морально-етичні засади виховання, питання громадянського, національно-патріотичного, духовного, родинного виховання) тощо.

Список основних наукових праць

Алчевська [дівоче прізвище Журавльова] Христина Данилівна / О. В. Сухомлинська // Педагогічний словник / Акад. пед. наук України, Ін-т педагогіки ; за ред. М. Д. Ярмаченка. – Київ, 2001. – С. 23.

Альтруїзм / О. В. Сухомлинська // Педагогічний словник / Акад. пед. наук України, Ін-т педагогіки ; за ред. М. Д. Ярмаченка. – Київ, 2001. – С. 23–24.

Антіпедагогіка / О. В. Сухомлинська // Педагогічний словник / Акад. пед. наук України, Ін-т педагогіки ; за ред. М. Д. Ярмаченка. – Київ, 2001. – С. 27.

Антична педагогіка / О. В. Сухомлинська // Педагогічний словник / Акад. пед. наук України, Ін-т педагогіки ; за ред. М. Д. Ярмаченка. – Київ, 2001. – С. 28.

Антropологія / О. В. Сухомлинська // Педагогічний словник / Акад. пед. наук

- України, Ін–т педагогіки ; за ред. М. Д. Ярмаченка. – Київ, 2001. – С. 28–29.
- Антropологія педагогічна** / О. В. Сухомлинська // Педагогічний словник / Акад. пед. наук України, Ін–т педагогіки ; за ред. М. Д. Ярмаченка. – Київ, 2001. – С. 29.
- Аристотель** : [біогр. довідка] / О. В. Сухомлинська // Громадянин – Держава – Громадянське виховання : антологія / упоряд.: М. П. Рагозін, О. В. Сухомлинська. – Донецьк, 2001. – С. 160.
- Архівні документи** / О. В. Сухомлинська // Педагогічний словник / Акад. пед. наук України, Ін–т педагогіки ; за ред. М. Д. Ярмаченка. – Київ, 2001. – С. 32–33.
- Асоційовані школи ЮНЕСКО** / О. В. Сухомлинська // Педагогічний словник / Акад. пед. наук України, Ін–т педагогіки ; за ред. М. Д. Ярмаченка. – Київ, 2001. – С. 34.
- Багалій Дмитро Іванович** / О. В. Сухомлинська // Педагогічний словник / Акад. пед. наук України, Ін–т педагогіки ; за ред. М. Д. Ярмаченка. – Київ, 2001. – С. 40.
- Баден-Пауелл Роберт** / О. В. Сухомлинська // Педагогічний словник / Акад. пед. наук України, Ін–т педагогіки ; за ред. М. Д. Ярмаченка. – Київ, 2001. – С. 40.
- Бахтін Михайло Михайлович** / О. В. Сухомлинська // Педагогічний словник / Акад. пед. наук України, Ін–т педагогіки ; за ред. М. Д. Ярмаченка. – Київ, 2001. – С. 47.
- Біогенетичний закон у педагогіці й психології** / О. В. Сухомлинська // Педагогічний словник / Акад. пед. наук України, Ін–т педагогіки ; за ред. М. Д. Ярмаченка. – Київ, 2001. – С. 57.
- Бубер Мартін Мардохай** / О. В. Сухомлинська // Педагогічний словник / Акад. пед. наук України, Ін–т педагогіки ; за ред. М. Д. Ярмаченка. – Київ, 2001. – С. 67.
- Бюїссон Фердінанд** / О. В. Сухомлинська // Педагогічний словник / Акад. пед. наук України, Ін–т педагогіки ; за ред. М. Д. Ярмаченка. – Київ, 2001. – С. 73.
- Валлон Анрі** / О. В. Сухомлинська // Педагогічний словник / Акад. пед. наук України, Ін–т педагогіки ; за ред. М. Д. Ярмаченка. – Київ, 2001. – С. 74–75.
- «Вальдорфська педагогіка»** / О. В. Сухомлинська // Педагогічний словник / Акад. пед. наук України, Ін–т педагогіки ; за ред. М. Д. Ярмаченка. – Київ, 2001. – С. 75.
- Вентцель Костянтин Миколайович** / О. В. Сухомлинська // Педагогічний словник / Акад. пед. наук України, Ін–т педагогіки ; за ред. М. Д. Ярмаченка. – Київ, 2001. – С. 79.
- Виховання** / О. В. Сухомлинська // Педагогічний словник / Акад. пед. наук України, Ін–т педагогіки ; за ред. М. Д. Ярмаченка. – Київ, 2001. – С. 85.
- Виховна система** / О. В. Сухомлинська // Педагогічний словник / Акад. пед. наук України, Ін–т педагогіки ; за ред. М. Д. Ярмаченка. – Київ, 2001. – С. 86.
- «Вільна українська школа»** / О. В. Сухомлинська // Педагогічний словник / Акад. пед. наук України, Ін–т педагогіки ; за ред. М. Д. Ярмаченка. – Київ, 2001. – С. 93.
- Віннетка-план** / О. В. Сухомлинська // Педагогічний словник / Акад. пед. наук України, Ін–т педагогіки ; за ред. М. Д. Ярмаченка. – Київ, 2001. – С. 94.
- Вітторіно да Фельтре** / О. В. Сухомлинська // Педагогічний словник / Акад. пед. наук України, Ін–т педагогіки ; за ред. М. Д. Ярмаченка. – Київ, 2001. – С. 94.
- Врахування вікових та індивідуальних особливостей дітей** / О. В. Сухомлинська // Педагогічний словник / Акад. пед. наук України, Ін–т педагогіки ; за ред. М. Д.

Ярмаченка. – Київ, 2001. – С. 99.

Вступ : [до Ч. 3 «Громадянське виховання: спадщина і сучасність»] / О. В. Сухомлинська // Громадянин – Держава – Громадянське виховання : антологія / упоряд.: М. П. Рагозін, О. В. Сухомлинська. – Донецьк, 2001 – С. 145–152.

Вчительські організації / О. В. Сухомлинська // Педагогічний словник / Акад. пед. наук України, Ін–т педагогіки ; за ред. М. Д. Ярмаченка. – Київ, 2001. – С. 104.

Гайдар (Голиков) Аркадій Петрович / О. В. Сухомлинська // Педагогічний словник / Акад. пед. наук України, Ін–т педагогіки ; за ред. М. Д. Ярмаченка. – Київ, 2001. – С. 104–105.

Гельвецій Клод Адріан / О. В. Сухомлинська // Педагогічний словник / Акад. пед. наук України, Ін–т педагогіки ; за ред. М. Д. Ярмаченка. – Київ, 2001. – С. 109–110.

Гернле Едвін / О. В. Сухомлинська // Педагогічний словник / Акад. пед. наук України, Ін–т педагогіки ; за ред. М. Д. Ярмаченка. – Київ, 2001. – С. 112;

Деякі питання етимології педагогічного знання : [проблеми національного в педагогіці] / О. В. Сухомлинська // Шлях освіти. – 2001. – № 1. – С. 2–7.

Драгоманов Михайло Петрович / О. В. Сухомлинська // Педагогічний словник / Акад. пед. наук України, Ін–т педагогіки ; за ред. М. Д. Ярмаченка. – Київ, 2001. – С. 164.

Дурдуківський Володимир Федорович / О. В. Сухомлинська // Педагогічний словник / Акад. пед. наук України, Ін–т педагогіки ; за ред. М. Д. Ярмаченка. – Київ, 2001. – С. 165.

Джон Дьюї : [біогр. довідка] / О. В. Сухомлинська // Громадянин – Держава – Громадянське виховання : антологія / упоряд.: М. П. Рагозін, О. В. Сухомлинська. – Донецьк, 2001. – С. 177–178.

Експериментальна педагогіка / О. В. Сухомлинська // Педагогічний словник / Акад. пед. наук України, Ін–т педагогіки ; за ред. М. Д. Ярмаченка. – Київ, 2001. – С. 170.

Єфремов Сергій Олександрович / О. В. Сухомлинська // Педагогічний словник / Акад. пед. наук України, Ін–т педагогіки ; за ред. М. Д. Ярмаченка. – Київ, 2001. – С. 182.

Залкінд Арон Борисович / О. В. Сухомлинська // Педагогічний словник / Акад. пед. наук України, Ін–т педагогіки ; за ред. М. Д. Ярмаченка. – Київ, 2001. – С. 196.

Залужний Олександр Самійлович / О. В. Сухомлинська // Педагогічний словник / Акад. пед. наук України, Ін–т педагогіки ; за ред. М. Д. Ярмаченка. – Київ, 2001. – С. 197.

Зільберштейн Андрій Ілліч / О. В. Сухомлинська // Педагогічний словник / Акад. пед. наук України, Ін–т педагогіки ; за ред. М. Д. Ярмаченка. – Київ, 2001. – С. 210.

Концепція громадянського виховання особистості в умовах розвитку української державності. (АПН України) / кол. авт.: О. В. Сухомлинська, М. Й. Боришевський, І. Г. Тараненко [та ін.] // Громадянин – Держава – Громадське виховання : антологія / упоряд.: М. П. Рагозін, О. В. Сухомлинська. – Донецьк, 2001. – С. 252–262.

Краса й мудрість Сухомлинських : [інтерв'ю з О. Сухомлинською] / записала Людмила Зінковська // Молодь України. – 2001. – 9 листоп. (№ 138/139). – Дай собі раду: газета в газеті – С. 1.

Лубенець Тимофій Григорович / О. В. Сухомлинська // Педагогічний словник /

Акад. пед. наук України, Ін–т педагогіки ; за ред. М. Д. Ярмаченка. – Київ, 2001. – С. 293.

Непочута промова про цінності: [цінності виховання] / О. В. Сухомлинська // Упр. освітою. – 2001. – Жовт. (число 20). – С. 3.

Персоналія в історико–педагогічному дискурсі / О. В Сухомлинська // Шлях освіти. – 2001. – № 4. – С. 10–15.

Микола Рагозін : [біогр. довідка] / О. В. Сухомлинська // Громадянин – Держава – Громадянське виховання : антологія / упоряд.: М. П. Рагозін, О. В. Сухомлинська. – Донецьк, 2001. – С. 230.

Жан-Жак Руссо : [біогр. довідка] / О. В. Сухомлинська // Громадянин – Держава – Громадянське виховання : антологія / упоряд.: М. П. Рагозін, О. В. Сухомлинська. – Донецьк, 2001. – С. 163–164.

Василь Сухомлинський : [біогр. довідка] / О. В. Сухомлинська // Громадянин – Держава – Громадське виховання : антологія / упоряд.: М. П. Рагозін, О. В. Сухомлинська. – Донецьк, 2001. – С. 201–202.

В. О. Сухомлинський і проблеми дитинства / О. В. Сухомлинська // Наука і освіта. – 2001. – № 5, спец. вип.: «В. О. Сухомлинський і сучасність». – С. 111–112.

Франгос Христос / О. В. Сухомлинська // Педагогічний словник / Акад. пед. наук України, Ін–т педагогіки ; за ред. М. Д. Ярмаченка. – Київ, 2001. – С. 469.

Френе Селестен / О. В. Сухомлинська // Педагогічний словник Акад. пед. наук України, Ін–т педагогіки ; за ред. М. Д. Ярмаченка. – Київ, 2001. – С. 472.

Чепіга (Зеленкевич) Яків Феофанович / О. В. Сухомлинська // Педагогічний словник / Акад. пед. наук України, Ін–т педагогіки ; за ред. М. Д. Ярмаченка. – Київ, 2001. – С. 487.

Упоряд.: Громадянин – Держава – Громадське виховання: антологія / упоряд.: М. П. Рагозін, О. В. Сухомлинська. – Донецьк : Донбас, 2001. – 262 с. – (Бібліотека Донецької Школи Прав Людини).

Упоряд.: В. О. Сухомлинський. Біобібліографія: 1987–2000 pp. Акад. пед. наук України, [ДНПБ України], Укр. асоц. В. Сухомлинського ; уклад.: Г. І. Сухомлинська, О. В. Сухомлинська ; [за ред. Н. О. Гажаман, Л. І. Ніколюк ; відп. за вип. П. І. Рогова]. – Київ : КНЕУ, 2001. – 128 с.

Ред.: Географія та основи економіки в школі : наук.-метод. журн. / М-во освіти і науки України, Акад. пед. наук України ; голов. ред. Микола Задорожний ; редкол.: Наталія Бескова, Надія Бібік ... Ольга Сухомлинська [та ін.]. – 1995 – . – Київ : Пед. преса, 2001. – № 1–6. – Виходить 6 разів на рік.

Ред.: Гуманістично спрямований виховний процес і становлення особистості: (теоретико-методичні проблеми виховання дітей та учнівської молоді) : зб. наук. пр. / Акад. пед. наук України, Ін-т проблем виховання ; [редкол.: О. В. Сухомлинська, І. Д. Бех, Б. С. Кобзар та ін.]. – Київ, 2001. Кн. 1. – 339 с. – .. Кн. 2. – 336 с.

Ред.: Педагогіка і психологія : наук.-теорет. та інформ. журн. АПН України / редакція: В. Г. Кремень (голов. ред.), І. Д. Бех, М. С. Вашуленко, М. Б. Євтух ... О. В. Сухомлинська [та ін.]. – 1993, верес. – . – Київ : Пед. думка, 2001. – № 1–4. – Виходить 4 рази на рік.

Ред.: Педагогічний словник / АПН України, Ін-т педагогіки ; [редкол.: М. Д. Ярмаченко, І. А. Зязюн, В. М. Мадзігон, Н. Г. Ничкало, О. Я. Савченко, В. О. Сухомлинська та ін.] ; за ред. М. Д. Ярмаченка ; [робоча група: Ю. С. Ковтанюк, Н. Б.

Копиленко (керівник), А. В. Лопухівська та ін. ; літ. ред. К. М. Лашко]. – Київ : Пед. думка, 2001. – 516 с.

Ред.: Шлях освіти : наук.-метод. журн. / М-во освіти України, Акад. пед. наук України, Асоц. працівників гімназій і ліцей України ; голов. ред. Ольга Сухомлинська ; редкол.: Мар'яна Босенко, Олег Волков, Іван Єрмаков [та ін.]. – 1995 – . – Київ : Пед. преса, 2001. – № 1–4. – Виходить 4 рази на рік.

Академія педагогічних наук святкує свій перший ювілей. Що вдалося за десять років? : [відповіді на запитання «Що для Вас є Академія педагогічних наук? Яке найважливіше відкриття було за ці десять років?» вчених В. Мадзігона, О. Савченко, О. Сухомлинської та ін.] // Освіта України. – 2002. – 17 груд. (№ 100). – С. 3–4.

Дитина в центрі уваги педагогічної науки: до Заг. зборів АПН України : [наукова діяльність Від-ня теорії та історії педагогіки в 2001 р.] / Ольга Сухомлинська // Пед. газета. – 2002. – Квіт. (№ 4). – С. 4–5.

Етнопедагогіка як засіб полікультурного виховання / О. В. Сухомлинська // Микола Плав'юк: Україна – життя мое / Нац. акад. наук України, Ін-т біогр. досліджень Нац. б-ки України ім. В. Вернадського. – Київ, 2002. – Т. 3. – С. 464–471.

З чого все починалось? : [інтерв'ю з дійсним членом АПН України О. В. Сухомлинською про діяльність АПН України / провела Т. Філімонова] // Дит. садок. – 2002. – Жовт. (№ 40). – С. 4.

Історія педагогіки як наука і як навчальний предмет: актуальні проблеми / О. В. Сухомлинська // Історія педагогіки у структурі професійної підготовки вчителя. Серія соціально-педагогічна : зб. наук. пр. / Кам'янець-Поділ. держ. пед. ун-т. – Кам'янець-Подільський, 2002. – Вип. 3, т. 1. – С. 7–15.

Концептуальні засади формування духовності особистості на основі християнських моральних цінностей / О. В. Сухомлинська // Шлях освіти. – 2002. – № 4. – С. 13–18.

Мені цікаво розмірковувати над тим, що викликає проблеми : [інтерв'ю з Ольгою Василівною Сухомлинською / провела В. М. Зоц] // Завуч. – 2002. – Груд. (№ 34). – С. 2–3. – (АПН України – 10 років).

Наукові здобутки відділень АПН України за 1998–2002 рр. Відділення теорії та історії педагогіки / О. Сухомлинська, Г. Пустовіт // Пед. газета. – 2002. – Груд. (№ 12). – С. 5.

Періодизація педагогічної думки в Україні: кроки до нового виміру / О. В. Сухомлинська // Зб. наук. пр. / Уман. держ. пед. ун-т. – Київ, 2002. – Спец. вип. «До витоків становлення української педагогічної науки». – С. 31–40 ; Пед. газета. – 2002. – Жовт.–листоп. (№ 10/11). – С. 3–4. – (До 10-річчя АПН України) ; Розвиток педагогічної і психологічної наук в Україні, 1992–2002 : зб. наук. пр. до 10-річчя АПН України. – Харків, 2002. – Ч. 1. – С. 37–54.

Права дитини в контексті історичних і сьогоднішніх реалій / О. В. Сухомлинська // Права дитини: від витоків до сьогодення : зб. текстів, метод. та інформ. матеріалів / [авт.-упоряд.: Г. М. Лактіонова (керівник) та ін.]. – Київ, 2002. – С. 10–18.

«... Традиції демократії в нашому суспільстві треба ще багато років плекати, аби вони стали нормою життя» : [інтерв'ю з О. В. Сухомлинською / провів Микола Задорожний] // Географія та основи економіки. – 2001. – № 3. – С. 48–51.

Формирование личности в демократическом обществе как объект педагогического исследования / О. В. Сухомлинська // Педагогика: ХХІ век Луган.

гос. пед. ун-т им. Тараса Шевченко. – Луганск, 2002. – С. 27–37.

Philosophizing with Children In Soviet Ukraine: The Heritage of Vasyl Suchomlinsky /
Olga Sukhomlinsky // Thinking: The Journal / Montclair State University of Philosophy for
Children. – Montclair, 2002. – Vol. 16, number 1. – P. 42–48.

Упоряд.: Академія педагогічних наук : інформ. довідник / Акад пед. наук України ;
відп. за вип.: В. М. Мадзігон, О. Я. Савченко ; за заг. ред. М. С. Вашуленко ; [у
підгот. взяли участь: М. Б. Євтух, О. І. Ляшенко ... О. В. Сухомлинська]. – Київ :
Фенікс, 2002. – 295 с.

Упоряд.: Права дитини: від витоків до сьогодення : зб. текстів, метод. та інформ.
матеріалів / [авт.-упоряд.: Г. М. Лактіонова (керівник), Л. В. Пироженко,
О. В. Сухомлинська та ін.]. – Київ : Либідь, 2002. – 278 с. – Бібліогр.: С. 269–278.

Ред.: Географія та основи економіки в школі : наук.-метод. журн. / М-во освіти і
науки України, Акад. пед. наук України ; голов. ред. Микола Задорожний ; редкол.:
Наталія Бескова, Надія Бібік ... Ольга Сухомлинська [та ін.]. – 1995 – . – Київ : Пед.
преса, 2006. – № 1–6. – Виходить 6 разів на рік.

Ред.: Збірник наукових праць. Спецвип. «До витоків становлення української
педагогічної науки» / Уман. держ. пед. ун-т ; [В. Г. Кузь (голов. ред.) ; редкол. :
О. В. Сухомлинська та ін.] – Київ : Наук. світ, 2002. – 323 с.

Наук. ред.: Історія педагогіки у структурі професійної підготовки вчителя. Серія
соціально-педагогічна : зб. наук. пр. Вип. 3 / Акад. пед. наук України, Кам'янець-
Поділ. держ. пед. ун-т ; [наук. ред. О. В. Сухомлинська ; упоряд.: Л. Д. Березівська, В.
А. Гурський]. – Кам'янець-Подільський : Абетка–Нова, 2002. Т. 1. – 258 с. – Наук.
ред. Т. 2. – 309 с. – Наук. ред.

Ред.: Наукові записки. Серія: Педагогіка. № 5. Спецвип. «Василь Сухомлинський і
сучасність: батьківська педагогіка» / Тернопіл. держ. пед. ун-т ім. Володимира
Гнатюка. – Тернопіль, 2002. – 354 с.

Ред.: Педагогіка і психологія : наук.-теорет. та інформ. журн. Акад. пед. наук
України / [редкол: В. Г. Кремень (голов. ред.), І. Д. Бех, М. С. Вашуленко ...
О. В. Сухомлинська та ін.]. – 1993, верес. – . – Київ : Пед. думка, 2002. – № 1–4. –
Виходить 4 рази на рік.

Ред.: Психолого-педагогічні проблеми сільської школи : наук. зб. / М-во освіти і
науки України, Уман. держ. пед. ун-т ім. Павла Тичини ; [редкол.: Побірченко Н.
С. (голов. ред.), Бех І. Д., Бібік Н. М. ... Сухомлинська О. В. та ін.]. – Київ : Наук. світ,
2002. Вип. 1. – 241 с. – .. Вип. 2. – 226 с. – .. Вип. 3. – 244 с..

Ред.: Розвиток педагогічної і психологічної наук в Україні, 1992–2002 : зб. наук.
пр. до 10-річчя Акад. пед. наук України : у 2 ч. Ч. 1 / Акад. пед. наук України ;
[редкол.: В. Г. Кремень (голов. ред.), О. В. Сухомлинська, Г. П. Пустовіт, О. І.
Ляшенко та ін.]. – Харків : ОВС, 2002. – 640 с.

Ред.: Теоретико-методичні проблеми виховання дітей та учнівської молоді : зб.
наук. пр. / Ін-т проблем виховання АПН України ; редкол.: О. В. Сухомлинська, І. Д.
Бех, В. М. Оржеховська [та ін.]. – Київ : Пед. думка, 2002. Кн. 1. – 305 с. – .. Кн. 2. –
306 с.

Ред.: Шлях освіти : наук.-метод. журн. / М-во освіти і науки України, Акад. пед. наук
України, Асоц. працівників гімназій і ліцеїв України ; голов. ред. О. В.
Сухомлинська ; редкол.: Мар'яна Босенко, Олег Волков, Іван Єрмаков [та ін.]. – 1995
– . – Київ : Пед. преса, 2002. – № 1–4. – Виходить 4 рази на рік.

Рец.: Гупан Н. М. Українська історіографія історії педагогіки / Н. М. Гупан ;

[рецензент О. В. Сухомлинська]. – Київ : А.П.Н., 2002. – 224 с.

Історико-педагогічний процес: нові підходи до загальних проблем / О. В. Сухомлинська. – Київ : А.П.Н., 2003. – 68 с.

Рец.: Голобородько Я. Аналітика педагогічних тенденцій / Я. Голобородько // Рідна шк. – 2005. – № 3. – С. 80 ; Голобородько Я. Ю. Історико-педагогічний процес: принципи, засади, методологія (роздуми над книжкою академіка О. В. Сухомлинської) / Я. Ю. Голобородько // Таврійський вісн. освіти. – 2005. – № 1. – С. 5–9.

Випереджаючи час... : Василь Олександрович Сухомлинський – до 85-річчя від дня народж. / Ольга Сухомлинська // Рідна шк. – 2003. – № 9. – С. 6–9. – Див. також № 207.

Виховання дітей та молоді в контексті розвитку громадянського суспільства / О. Сухомлинська // Пед. газета. – 2003. – Груд. (№ 12). – С. 7. – (Методологічний семінар).

Виховання як соціальний процес: особливості сучасних трансформаційних змін / О. В. Сухомлинська // Зб. наук. пр. Пед. науки / Херсон. держ. ун-т. – Херсон, 2003. – Вип. 35. – С. 9–13 ; Шлях освіти. – 2004. – № 2. – С. 2–6 ; Шк. світ. – 2003. – Січ. (№ 4). – С. 1–3.

Громадсько-державна система управління і Василь Сухомлинський : [інтерв'ю з Ольгою Василівною / провела Ольга Виговська] // Директор шк., ліцею, гімназії. – 2003. – № 4. – С. 82–85.

До питання про розвиток змісту загальної середньої освіти / О. В. Сухомлинська // Наук. вісн. Чернівец. нац. ун-ту : зб. наук. пр. / Чернівец. нац. ун-т. – Чернівці, 2003. – Вип. 176 : Педагогіка та психологія. – С. 161–171.

Василь Васильович Зеньковський – київський представник російського зарубіжжя : [основоположник соц. педагогіки в Рос. імперії (1881–1962)] / О. В. Сухомлинська // Шлях освіти. – 2003. – № 2. – С. 38–42.

Історія педагогіки як наука і як навчальний предмет: актуальні проблеми / О. Сухомлинська // Шлях освіти. – 2003. – № 2. – С. 39–43.

Казки й оповідання – то вершина науково-педагогічної творчості батька / Ольга Сухомлинська // Освіта України. – 2003. – 23 верес. (№ 72). – С. 4–5. – (Сухомлинський ушляхетнює педагогічний світ планети).

Концепція громадянського виховання особистості в умовах розвитку української державності : [затв. Президію Акад. пед. наук] / О. Сухомлинська // Дошк. виховання. – 2003. – № 2. – С. 3–8.

Листи дружині Василь Сухомлинський надсилає у двох екземплярах – українською та російською...: Доночка відомого педагога Ольга Сухомлинська розповідає про батька те, чого не могла розповісти за Союзу : [інтерв'ю / провів Дмитро Синяк] // Високий замок. – 2003. – 3 лип. – С. 5.

«Лучше всего у нас получается муштра» : [интервью с Ольгой Сухомлинской / провел Александр Саква] // Моск. комсомолец. – 2003. – 14–19 мая. – С. 19.

Основне в дошкільному віці – пробудження : [інтерв'ю з О. В. Сухомлинською / провела Тетяна Науменко] // Дит. садок. – 2003. – Верес. (№ 36). – С. 2.

Права дитини в контексті історичних і сьогоднішніх реалій / О. Сухомлинська // Пед. газета. – Лют. (№ 2). – С. 7.

Василь Сухомлинський: «...У шкільній коморі звалище гнилих жолудів»: до 85-річчя великого педагога : [інтерв'ю з О. Сухомлинською / провела Таїса Мостова] // Голос України. – 2003. – 27 верес. (№ 182). – С. 1–2 : фот.

Василь Сухомлинський: школа – це духовна колиска народу : [доп. на Х Всеукр. пед. читаннях «Василь Сухомлинський і сучасність: особистість учителя»] / В. Огнєв'юк, С. Ніколаєнко, О. Сухомлинська [та ін.] ; матеріали підгот.: Л. Ткаченко, Л. Марченко // Освіта України. – 2003. – 10 жовт. (№ 76). – С. 1–3, 6 : фот. – Доп. О. В. Сухомлинської. – С. 6.

У Сухомлинського було надзвядання – служити Дитині: до 85-річчя від дня народж. : [інтерв'ю з О. В. Сухомлинською / провела Таїса Мостова] // Уряд. кур'єр. – 2003. – 16 жовт. – С. 16 : фот.

Філософія для дітей як педагогіческая проблема : [о подходах В. А. Сухомлинского к философии для детей] / О. В. Сухомлинская // Рус. яз. и лит. в шк. Украины. – 2003. – Сент. (№ 27). – С. 2–8.

Формування духовності особистості на основі християнських моральних цінностей / О. Сухомлинська // Директор шк. – 2003. – Січ. (№ 1). – С. 4–6.

Упоряд.: Маловідомі першоджерела української педагогіки (друга половина XIX – XX ст.) : хрестоматія / упоряд.: Л. Д. Березівська, Н. П. Дічек, О. В. Сухомлинська [та ін.]. – Київ : Наук. світ, 2003. – 420 с.

Упоряд.: Сухомлинський В. О. Вічна тополя: казки. Оповідання. Етюди : для молод. шк. віку / упоряд. Ольга Сухомлинська ; за заг. ред. митра Чередниченка. – Київ : Генеза, 2003. – 272 с. : іл. – (Нова шкільна бібліотека).

Ред.: Географія та основи економіки в школі : наук.-метод. журн. / М-во освіти і науки України, Акад. пед. наук України ; голов. ред. Микола Задорожний ; редкол.: Наталія Бєскова, Надія Бібік ... Ольга Сухомлинська [та ін.]. – 1995 – . – Київ : Пед. преса, 2003. – № 1–6. – Виходить 6 разів на рік.

Ред.: Маловідомі першоджерела української педагогіки (друга половина XIX – XX ст.) : хрестоматія / упоряд. Л. Д. Березівська [та ін. ; наук. ред. О. В. Сухомлинська]. – Київ : Наук. світ, 2003. – 418 с. : іл.

Ред.: Наукові записки. Серія: Пед. науки. / Кіровоград. держ. пед. ун-т ім. В. Винниченка ; [редкол. вип.: Бех І. Д., Величко С. П. ... Сухомлинська О. В. та ін.]. – Кіровоград : РВВ КДПУ ім В. Винниченка, 2003. – Десяті Всеукраїнські та Другі Міжнародні педагогічні читання: «Василь Сухомлинський і сучасність: особистість учителя», м. Кіровоград, 2003 р. Вип. 52, ч. I. – 266 с. – .. вип. Вип. 52, ч. II. – 255 с.

Ред: Національна програма виховання дітей і молоді в Україні: стан та перспективи : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф., 15–17 трав. 2003 р. / [редкол.: О. В. Сухомлинська, І. Д. Бех, Є. С. Барбіна та ін.]. – Херсон, 2003. – 228 с.

Ред.: Педагогіка і психологія : наук.-теорет. та інформ. журн. Акад. пед. наук України / [редкол: В. Г. Кремень (голов. ред.), О. І. Ляшенко (заст. голов. ред.), В. П. Андрушченко, І. Д. Бех, В. Ю. Биков ... О. В. Сухомлинськата ін.]. – 1993, верес. – . – Київ : Пед. думка, 2003. – № 1–4. – Виходить 4 рази на рік.

Ред.: Психолого-педагогічні проблеми сільської школи : наук. зб. / М-во освіти і науки України, Уман. держ. пед. ун-т ім. Павла Тичини ; [редкол.: Побірченко Н. С. (голов. ред.), Бех І. Д., Бібік Н. М. ... Сухомлинська О. В. та ін.]. – Київ : Наук. світ, 2003. Вип. 6. – 236 с.

Ред.: Теоретико-методичні проблеми виховання дітей та учнівської молоді : зб. наук. пр. Вип. 5 / Акад. пед. наук України, Ін-т проблем виховання ; [редкол.: О. В.

Сухомлинська, І. Д. Бех, В. М. Оржеховська та ін.]. – Київ ; Житомир, 2003. Кн. 1. – 367 с. – .. Кн. 2. – 366 с.

Ред.: Шлях освіти : наук.-метод. журн. / М-во освіти і науки України, АПН України, Асоц. працівників гімназій і ліцеїв України ; голов. ред. О. В. Сухомлинська ; редкол.: Мар'яна Босенко, Олег Волков, Іван Єрмаков [та ін.]. – 1995 – . – Київ : Пед. преса, 2003. – № 1–4. – Виходить 4 рази на рік.

Наук. консультант: Польський педагог-гуманіст Януш Корчак (1878–1942) : до 125–річчя з дня народж. : біобібліогр. покажч. / АПН України, ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського ; [уклад.: В. В. Вербова, Н. А. Горбенко, С. В. Іщук та ін. ; наук. ред.: П. І. Рогова, Т. Ф. Букшина ; наук. консультант О. В. Сухомлинська]. – Київ : Дух і літера, 2003. – 132 с. – (Серія «Видатні педагоги світу» ; вип. 2).

Батьківська школа: спогади Ольги Сухомлинської про матір – дружину Василя Олександровича : [інтерв’ю / провела Таїса Мостова] // Освіта України. – 2004. – 10 верес. (№ 70/71). – С. 9.

Випереждаючи час... : [про життя і педагогічну спадщину В. О. Сухомлинського] / О. В. Сухомлинська // Шк. б-ка плюс. – 2004. – Берез. (№ 6). – С. 2–6.

Виховувати любов’ю : [система виховання дитини за методикою В. О. Сухомлинського] / О. В. Сухомлинська // Дит. садок. – 2004. – Жовт. (№ 39). – С. 1.

Відділення теорії та історії педагогіки : до заг. зборів АПН України / О. Сухомлинська, Г. Пустовіт // Пед. газета. – 2004. – Берез. (№ 3). – С. 4. – (Здобутки відділень).

До витоків профільного навчання в Україні : [стислий виклад доп. на Всеукр. наук.-практ. конф. «Профільне навчання: історія, теорія, практика», що відбулася на базі Вінниц. держ. пед. ун-ту ім. М. Коцюбинського] / О. Сухомлинська // Освіта України. – 2004. – 17 листоп. (№ 90). – С. 9. – (Проблеми впровадження профільного навчання потребують обговорення / Лідія Ткаченко).

До питання про розвиток змісту загальної середньої освіти / О. Сухомлинська // Шлях освіти. – 2004. – № 3. – С. 39–43.

Володимир Федорович Дурдуківський (до 130–річчя від дня народження) / О. Сухомлинська // Шлях освіти. – 2004. – № 4. – С. 32–37.

Етичні цінності у навчально–виховному процесі сучасної сільської школи / О. В. Сухомлинська // Пед. вісн. – Кіровоград, 2004. – № 2. – С. 6–8.

Народження громадянина: Ольга Сухомлинська: діти не можуть бути у вакуумі до 18 років : [інтерв’ю з д-ром пед. наук, проф. О. Сухомлинською / провела Л. Рябоконь] // День. – 2004. – 2 груд. (№ 220). – С. 1–2.

Орієнтуємось на європейські тенденції : [підгот. майбутніх учителів] / О. Сухомлинська // Пед. газета. – 2004. – Черв. (№ 6). – С. 2. – (Виїзне засідання Президії Академії педагогічних наук України).

Про діяльність спеціалізованих учених рад у 2002–2003 pp.] : [стислий виклад доп. на черг. засід. президії АПН України] / О. Сухомлинська // Пед. газета. – 2004. – Серп. (№ 8). – С. 5. – (Психологічні механізми навчання).

Слово до читача / О. В. Сухомлинська // Виховувати любов’ю: за спадщиною В. Сухомлинського. – Київ, 2004. – С. 4–7.

Стратегічні напрямки розвитку педагогічної науки, фізичної культури та спорту в Україні : (аналіт. огляд стану атестації кадрів вищої кваліфікації експерт. радою ВАК України з пед. наук, фіз. виховання та спорту) / О. В. Сухомлинська // Соц.

педагогіка: теорія та практика. – 2004. – № 2. – С. 116–121.

Василь Сухомлинський і Іван Ткаченко – провідники нинішніх перетворень у педагогічній теорії і практиці : [виступ на Всеукр. наук.- метод. конф., присвяч. 85-річчю від дня народж. І. Г. Ткаченка] / Ольга Сухомлинська // Пед. газета. – 2004. – Лип. (№ 7). – С. 2. – (Життя Івана Ткаченка – яскравий приклад служіння українському народові).

Школа має усміхатися дитині. Постійно : [розмова про В. Сухомлинського з дочкою Ольгою Сухомлинською / вела Таїса Мостова] // Сіл. шк. – 2004. – 7 квіт. (№ 13/14). – С. 6.

Школа – мос життя : [про Володимира Федоровича Дурдуківського (1874–1937) – укр. педагога, літературознавця, дир. шкіл, громад. діяча] / О. Сухомлинська // Пед. газета. – 2004. – Листоп. (№ 11). – С. 6.

Ред.: Географія та основи економіки в школі : наук.-метод. журн. / М-во освіти і науки України, Акад. пед. наук України ; голов. ред. Микола Задорожний ; редкол.: Наталія Бескова, Надія Бібік ... Ольга Сухомлинська [та ін.]. – 1995 – . – Київ : Пед. преса, 2004. – № 1–6. – Виходить 6 разів на рік.

Ред.: Історико-педагогічний альманах : наук.-фах. вид. ВАК України / засн. Акад. пед. наук України, Уман. держ. пед. ун-ту ім. Павла Тичини, Всеукр. асоц. істориків педагогіки ; редкол.: Ольга Сухомлинська (голов. ред.), Лариса Березівська, Олена Біда [та ін.]. – 2004. – Умань, 2004. – № 1/2. – Виходить 2 рази на рік.

Ред.: Науковий вісник Миколаївського державного університету. Серія: Пед. науки : (зб. наук. пр.). Вип. 8 / М-во освіти і науки України, Миколаїв. держ. ун-т ім В. О. Сухомлинського ; редкол: Андрушенко В. П., Бех І. Д. ... Сухомлинська О. В. [та ін.]. – Миколаїв : МДУ, 2004. – 402 с. – Однадцяті Всеукраїнські педагогічні читання: «Василь Сухомлинський і сучасність: особистість у навколошньому середовищі», м. Миколаїв, 2004 р.

Ред.: Педагогіка і психологія : наук.-теорет. та інформ. журн. АПН України / редкол: В. Г. Кремень (голов. ред.), О. І. Ляшенко (заст. голов. ред.) ... О. В. Сухомлинська [та ін.]. – 1993, верес. – . – Київ : Пед. думка, 2004. – № 1–4. – Виходить 4 рази на рік.

Ред.: Підготовка вчителя до впровадження нових технологій навчання у малокомплектній початковій школі : матеріали Всеукр. наук.- практ. конф., м. Умань, 15–16 жовт. 2004 р. / Акад. пед. наук України, Ін-т педагогіки, Уман. держ. пед. ун-т. – Київ : Наук. світ, 2004. – 129 с.

Ред.: Психолого-педагогічні проблеми сільської школи : наук. зб. / М-во освіти і науки України, Уман. держ. пед. ун-т ім. Павла Тичини ; [редкол.: Побірченко Н. С. (голов. ред.), Бех І. Д., Бібік Н. М. ... Сухомлинська О. В. та ін.]. – Київ : Наук. світ, 2004. Вип. 9. – 225 с. – .. Вип. 10. – 205 с.

Ред.: Сбруєва А. А. Тенденції реформування середньої освіти розвинених англомовних країн в контексті глобалізації (90-ті рр. ХХ – початок ХХІ ст.) : монографія / А. А. Сбруєва ; наук. ред. О. В. Сухомлинська ; Сум. держ. пед. ун-т ім. А. С. Макаренка. – Суми : ВАТ Сум. обл. друкарня «Козацький вал», 2004. – 500 с.

Ред.: Теоретико-методичні проблеми виховання дітей та учнівської молоді : зб. наук. пр. Вип. 6 / Ін-т проблем виховання АПН України ; редкол.: О. В. Сухомлинська, І. Д. Бех, А. Й. Сиротенко [та ін.]. – Київ, 2004. Кн. 1. – 362 с. – .. Кн. 2. – 355 с.

Ред.: Шлях освіти : наук.-метод. журн. / М-во освіти і науки України, Акад. пед. наук України, Асоц. працівників гімназій і ліцеїв України ; голов. ред. О. В.

Сухомлинська ; редкол.: Мар'яна Босенко, Олег Волков, Іван Єрмаков [та ін.]. – 1995 – . – Київ : Пед. преса, 2002. – № 1–4. – Виходить 4 рази на рік.

Рец.: Компетентнісний підхід у сучасній освіті: світовий досвід та українські перспективи: (бібліотека з освітньої політики) : [кол. монографія / кол. авт.: Н. М. Бібік, Л. С. Вашченко, О. І. Локшина та ін. ; рец. О. В. Сухомлинська]. – Київ : К.І.С., 2004. – 112 с.

Виховання самоцінності особи : [наук. біографія В. О. Сухомлинського] / Ольга Сухомлинська // Пед. газета. – 2005. – Жовт. (№ 10). – С. 3. – (ХІІ Сухомлинівські читання).

Виховання як соціальний процес: особливості сучасних трансформаційних змін / О. В. Сухомлинська // Педагогічні та рекреаційні технології в сучасній індустрії дозвілля : матеріали міжнар. наук.-практ. конф. / Київ. нац. ун-ту культури і мистецтв. – Київ, 2005. – Вип. 12, ч. 2. – С. 145–150.

Готалов–Готліб Артемій Григорович (1866–1960) / [О. В. Сухомлинська] // Українська педагогіка в персоналіях : у 2 кн. – Київ, 2005. – Кн. 2: ХХ ст. – С. 303–307.

Громадянське виховання: спадщина і сучасність / О. В. Сухомлинська // Упр. освітою. – 2005. – Груд. (№ 24). – С. 3 ; Доба. – 2005. – № 2. – С. 4–10.

«Дивлячись на нашу молодь, переймаюсь оптимізмом» : [інтерв'ю з О. В. Сухомлинською] / провела Таміла Костюк // Студент. меридіан. – 2005. – Берез. (№ 2). – С. 4. – (Наші випускники).

Дурдуківський Володимир Федорович (1874–1938) / [О. В. Сухомлинська] // Українська педагогіка в персоналіях : у 2 кн. – Київ, 2005. – Кн. 2 : ХХ ст. – С. 109–117.

Духовно-моральне виховання дітей та молоді в координатах педагогічної науки і практики / Ольга Сухомлинська // Пед. газета. – 2005. – Груд. (№ 12). – С. 1–2. – (Загальні збори АПН України).

Залужний Олександр Самійлович (1886–1941) / [О. В. Сухомлинська] // Українська педагогіка в персоналіях : у 2 кн. – Київ, 2005. – Кн. 2 : ХХ ст. – С. 170–176.

Зеньковський Василь Васильович (1881–1962) / [О. В. Сухомлинська] // Українська педагогіка в персоналіях : у 2 кн. – Київ, 2005. – Кн. 2 : ХХ ст. – С. 322–329.

Знову «єдино вірне вчення»: Уроки етики віри – це загроза демократії / О. Сухомлинська // День. – 2005. – 10 серп. (№ 143). – С. 2.

Ідеї свободи у поглядах В. О. Сухомлинського / О. В. Сухомлинська // Зб. наук. пр. Полтав. держ. ун-ту ім. В. Г. Короленка. Серія: Пед. науки / Полтав. держ. ун-т ім. В. Г. Короленка. – Полтава, 2005. – Вип. 5 (44). – С. 3–10 ; Педагогіка і психологія. – 2005. – № 4. – С. 106–115 ; Початкова шк. – 2005. – № 9. – С. 1–3.

Історико-педагогічне дослідження та його «околиці» / О. В. Сухомлинська // Шлях освіти. – 2005. – № 4. – С. 43–47 ; Зб. наук. пр. Серія: Пед. науки / Херсон. держ пед. ун-т. – Херсон, 2005. – Вип. 40. – С. 8–13.

Історія і теорія педагогічної науки : про наук. діяльність АПН України в році та завдання на 2005 рік / Ольга Сухомлинська // Пед. газета. – 2005. – Берез. (№ 3). – С. 2. – (Загальні збори АПН).

Ланге Микола Миколайович (1858–1921) / [О. В. Сухомлинська] // Українська

педагогіка в персоналіях : у 2 кн. – Київ, 2005. – Кн. 1 : Х–XIX ст. – С. 539–543.

Мамонтов Яків Андрійович (1888–1940) / [О. В. Сухомлинська] // Українська педагогіка в персоналіях : у 2 кн. – Київ, 2005. – Кн. 2 : XX ст. – С. 188–195.

Манжос Борис Семенович (1891–1938?) / [О. В. Сухомлинська] // Українська педагогіка в персоналіях : у 2 кн. – Київ, 2005. – Кн. 2 : XX ст. – С. 161–170.

Музиченко Олександр Федорович (1875–1940) / [О. В. Сухомлинська] // Українська педагогіка в персоналіях : у 2 кн. – Київ, 2005. – Кн. 2 : XX ст. – С. 196–203.

Педагоги України XX століття / [О. В. Сухомлинська] // Українська педагогіка в персоналіях : у 2 кн. – Київ, 2005. – Кн. 2 : XX ст. – С. 3–5.

Педагогіка Просвітицтва XIX століття / [О. В. Сухомлинська] // Українська педагогіка в персоналіях : у 2 кн. – Київ, 2005. – Кн. 1 : X–XIX ст. – С. 256–257.

Переднє слово / О. В. Сухомлинська // Українська педагогіка в персоналіях : у 2 кн. – Київ, 2005. – Кн. 1 : X – XIX ст. – С. 3–8.

Про наукову діяльність АПН України: історія і теорія педагогічної науки / Ольга Сухомлинська // Пед. газета. – 2005. – Берез. (№ 3). – С. 2. – (Загальні збори АПН).

Проблеми розвитку особистості в історичному контексті психології та педагогіки // Шлях освіти. – 2005. – № 1. – С. 41–45 ;

Теоретико-методичні проблеми розвитку особистості в системі неперервної освіти : матеріали метод. семінару АПН України, 16 груд. 2004 р. – Київ, 2005. – С. 39–48.

Рефлексії про генезу духовності в контексті виховання на шляху до синтезу парадигм // Історико-педагогічний альманах / Акад. пед. наук, Уман. держ. пед. ун-т ім. Павла Тичини. – Умань, 2005. – № 1. – С. 5–29.

Соколянський Іван Панасович (1889–1960) // Українська педагогіка в персоналіях : у 2 кн. – Київ, 2005. – Кн. 2 : XX ст. – С. 296–302.

Сухомлинський Василь Олександрович (1918–1970) // Українська педагогіка в персоналіях : у 2 кн. – Київ, 2005. – Кн. 2 : XX ст. – С. 380–387.

Наук. ред.: Сбруєва А. А. Тенденції реформування середньої освіти розвинених англомовних країн в контексті глобалізації (90-ті рр. ХХ – початок ХХІ ст.) : [монографія] / А. А. Сбруєва ; [наук. ред. О. В. Сухомлинська] ; Сум. держ. пед. ун-т ім. А. С. Макаренка. – Суми : Сум. обл. друкарня, 2004. – 500 с.

Ред.: Географія та основи економіки в школі : наук.-метод. журн. / М-во освіти і науки України, Акад. пед. наук України ; голов. ред. Микола Задорожний ; редкол.: Наталія Бєскова, Надія Бібік ... Ольга Сухомлинська [та ін.]. – 1995 – . – Київ : Пед. преса, 2005. – № 1–8. – Виходить 8 разів на рік.

Ред.: Збірник наукових праць Полтавського державного педагогічного університету імені В. Г. Короленка. Серія «Пед. науки» / [Полтав. держ. пед. ун-т ім. В. Г. Короленка ; редкол. серії: Гриньова М. В., Мальований Ю. І. ... Сухомлинська О. В. та ін.]. – Полтава, 2005. – Дванадцяті Всеукраїнські педагогічні читання: «В. О. Сухомлинський у діалозі з сучасністю: проблеми свободи і відповідальності у вихованні особистості», м. Полтава, 2005 р. Вип. 5 (44). – 429 с. – .. сер. Вип. 6 (45). – 320 с.

Ред.: Історико-педагогічний альманах : наук.-фах. вид. ВАК України / засн. АПН України, Уман. держ. пед. ун-ту ім. Павла Тичини, Всеукр. асоц. істориків

педагогіки ; редкол.: Ольга Сухомлинська (голов. ред.), Лариса Березівська, Олена Біда [та ін.]. – 2004. . – Умань, 2005. – № 1/2. – Виходить 2 рази на рік.

Ред.: Концепція інформатизації мережі бібліотек загальноосвітніх навчальних закладів України : проект / АПН України, ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського ; [керівник робочої групи з доопрацювання Концепції О. Сухомлинська] // Освіта України. – 2005. – 24 черв. (№ 47/48). – С. 8.

Ред.: Педагогіка і психологія : наук.-теорет. та інформ. журн. АПН України / редкол: В. Г. Кремень (голов. ред.), О. І. Ляшенко (заст. голов. ред.) ... О. В. Сухомлинська [та ін.]. – 1993, верес. – . – Київ : Пед. думка, 2005. – № 1–4. – Виходить 4 рази на рік.

Ред.: Теоретико-методичні проблеми виховання дітей та учнівської молоді : зб. наук. пр. Вип. 7 / Акад. пед. наук України, Ін-т проблем виховання ; редкол.: О. В. Сухомлинська, І. Д. Бех, А. Й. Сиротенко [та ін.]. – Київ; Житомир, 2005. – 367 с.

Ред.: Українська педагогіка в персоналіях : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. : у 2 кн. / М–во освіти і науки України ; за ред. О. В. Сухомлинської. – Київ : Либідь, 2005. Кн. 1.: Х–XIX ст. – 622 с. Кн. 2.: ХХ ст. – 550 с.

Ред.: Шлях освіти : наук.-метод. журн. / М–во освіти і науки України, АПН України, Асоц. працівників гімназій і ліцеїв України ; голов. ред. О. В. Сухомлинська ; редкол.: Мар’яна Босенко, Олег Волков, Іван Єрмаков [та ін.]. – 1995 – . – Київ : Пед. преса, 2005. – № 1–4. – Виходить 4 рази на рік.

Наук. консультант: Геніальний провісник слов’янської і світової педагогічної думки Ян Амос Коменський : реком. бібліогр. список / Акад. пед. наук України, ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського ; [уклад. О. Островська ; наук. ред.: Т. Букшина, Н. Палащина ; наук. консультант О. В. Сухомлинська] // Історико-педагогічний альманах / Акад. пед. наук, Уман. держ. пед. ун-т ім. Павла Тичини. – Умань, 2005. – №2. – С. 172–182.

Наук. консультант: Хайруліна В. Етика: духовні засади : [проект програми] / В. Хайруліна, Л. Євсюкова, Л. Крисальна ; наук. консультант О. В. Сухомлинська // Початкова шк. – 2005. – № 9. – С. 55–58.

Рец.: Державна науково-педагогічна бібліотека України ім. В. О. Сухомлинського: п’ять років діяльності (2000–2004) : наук.-доп. покажч. / АПН України, Укр. асоц. ім. В. О. Сухомлинського ; ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського ; уклад.: Н. А. Палащина, Н. А. Горбенко, В. В. Вербова, Л. І. Самчук ; наук. ред.: П. І. Рогова, В. І. Лутовинова ; відп. за вип.: Т. Ф. Букшина, В. А. Зотова ; рец: О. В. Сухомлинська, О. В. Воскобойнікова-Гузєва. – Київ : [Видав. О. М. Ешке], 2005. – 99 с.

Рец.: Невичерпне джерело «Чистої криниці»: (за спадщиною В. Сухомлинського) : [навч. метод. посіб.] // З матеріалів експеримент. роботи ДНЗ «Ялинка» / Упр. освіти Бровар. міськради ; [рецензент Сухомлинська О. В.]. – [2005?]. – 120 с.

Духовно-моральне виховання дітей та молоді: загальні тенденції й індивідуальний пошук / О. В. Сухомлинська. – Київ : Добро, 2006. – 43 с.

Вступна стаття [до публікації Олександра Музиченка «Виховуючий вплив навчання»] / О. В. Сухомлинська // Історико-педагогічний альманах / Акад. пед. наук, Уман. держ. пед. ун-т ім. Павла Тичини. – Умань, 2006. – № 1. – С. 46.

Генеза духовності в контексті виховання / О. Сухомлинська // Директор шк. Україна. – 2006. – № 7. – С. 6–29.

Духовно-моральне виховання дітей та молоді в координатах педагогічної науки і практики / О. В. Сухомлинська // Матеріали Міжнародної науково-практичної

конференції «Духовність особистості і сучасні стратегії виховання», 5–7 лют. 2006 р. – Київ, 2006. – С. 30–38.

Концепція інформатизації мережі бібліотек загальноосвітніх навчальних закладів України : [затв. Президією Акад. пед. наук України від 26.01.2006 р.] / АПН України, ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського ; кол. авт.: О. Сухомлинська (керівник), В. Биков, П. Рогова, Ю. Артемов // Освіта України. – 2005. – 17 берез. (№ 21). – С. 6.

Моральне виховання учнів: педагогічна наука та практика / О. Сухомлинська // Директор шк. Україна. – 2006. – № 5. – С. 6–15.

Ольга Сухомлинська: кожна освічена людина має знати ази педагогіки : [вислови про реформування освіти в Україні, про суч. укр. шк., роль учителя, класно-урочну систему, формування громадянина] // Освіта України. – 2006. – 29 верес. (№ 73). – С. 10.

Ольга Сухомлинська: навчання має надихати, а не пригнічувати [інтерв'ю з Ольгою Василівною / провів Ю. Кузнецов] // Пед. газета. – 2006. – Трав. (№ 5). – С. 5.

Пер.: Музиченко О. Виховуючий вплив навчання / Олександр Музиченко ; пер. з рос. О. Сухомлинської // Історико-педагогічний альманах / Акад. пед. наук, Уман. держ. пед. ун-т ім. Павла Тичини. – Умань, 2006. – № 1. – С. 46–53.

Наук. ред.: Сейко Н. А. Доброчинність у сфері освіти (XIX – поч. ХХ ст.): Київський учебовий округ : [монографія] / Н. А. Сейко ; [наук. ред. О. В. Сухомлинська] ; Житомир. держ. ун-т ім. Івана Франка. – Житомир : Вид-во ЖДУ ім. Івана Франка, 2006. – 447 с.

Ред.: Географія та основи економіки в школі : наук.-метод. журн. / М-во освіти і науки України, Акад. пед. наук України ; голов. ред. Микола Задорожний ; редкол.: Наталія Бєскова, Надія Бібік ... Ольга Сухомлинська [та ін.]. – 1995 – . – Київ : Пед. преса, 2006. – № 1–8. – Виходить 8 разів на рік.

Ред.: Історико-педагогічний альманах : наук.-фах. вид. ВАК України / засн. АПН України, Уман. держ. пед. ун-ту ім. Павла Тичини, Всеукр. асоц. істориків педагогіки ; редкол.: Ольга Сухомлинська (голов. ред.), Лариса Березівська, Олена Біда [та ін.]. – 2004.. – Умань, 2006. – № 1–2. – Виходить 2 рази на рік.

Ред.: Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції «Духовність особистості і сучасні стратегії виховання», 5–7 лют. 2006 р. / АПН України, Всеукр. фонд «Добро». – Київ, 2006. – 158 с.

Ред.: Музиченко О. Виховуючий вплив навчання / Олександр Музиченко ; підгот. тексту й приміток до публікації О. Сухомлинської // Історико-педагогічний альманах / Акад. пед. наук, Уман. держ. пед. ун-т ім. Павла Тичини. – Умань, 2006. – № 1. – С. 46–53.

Ред.: Науковий вісник Миколаївського державного університету. Педагогічні науки : зб. наук. пр. / Миколаїв. держ. ун-т ім. В. О. Сухомлинського ; редкол.: В. Д. Будак, О. Я. Савченко, О. В. Сухомлинська [та ін.]. – Миколаїв : МДУ, 2006. – Вип. 12, т. 1. – 278 с.

Ред.: Педагогіка і психологія : наук.-теорет. та інформ. журн. АПН України / редкол: В. Г. Кремень (голов. ред.), О. І. Ляшенко (заст. голов. ред.) ... О. В. Сухомлинська [та ін.]. – 1993, верес. – . – Київ : Пед. думка, 2006. – № 1–4. – Виходить 4 рази на рік.

Ред.: Теоретико-методичні проблеми виховання дітей та учнівської молоді : зб. наук. пр. Кн. 2, вип. 9 / Акад. пед. наук України, Ін-т проблем виховання ; редкол.: О. В. Сухомлинська, І. Д. Бех, А. Й. Сиротенко [та ін.]. – Київ : Ін-т проблем виховання

АПН України, 2006. – 367 с.

Ред.: Удосконалення психолого-педагогічної підготовки майбутніх учителів у контексті модернізації шкільної освіти // Наук. вісн. Миколаїв. держ. ун-ту. Серія: Пед. науки : зб. наук. пр. / Миколаїв. держ. ун-т ім. В. О. Сухомлинського ; редкол.: В. Д. Будак, О. Я. Савченко, О. В. Сухомлинська [та ін.]. – Миколаїв : МДУ, 2006. – Вип. 12, т. 1. – С. 22–36.

Ред.: Шлях освіти : наук.-метод. журн. / М-во освіти і науки України, НАПН України, Асоц. працівників гімназій і ліцеїв України ; голов. ред. О. В. Сухомлинська ; редкол.: Мар'яна Босенко, Олег Волков, Іван Єрмаков [та ін.]. – 1995 – . – Київ : Пед. преса, 2006. – № 1–4. – Виходить 4 рази на рік.

Відділення теорії та історії педагогіки: історія становлення та розвитку / Ольга Сухомлинська // Пед. газета. – 2007. – Жовт.–листоп. (№ 10/11). – С. 4.

Історико-педагогічний процес в Україні: регіональний вимір / О. Сухомлинська // Шлях освіти. – 2007. – № 2. – С. 42–49.

Концептуальні засади формування духовності особистості на основі християнських моральних цінностей: модернізація педагогічної освіти в контексті загальноцивілізаційних змін / О. В. Сухомлинська // Наук. вісн. Миколаїв. держ. ун-ту : зб. наук. пр. Серія: Пед. науки / Миколаїв. держ. ун-т. – Миколаїв, 2007. – Вип. 15. – С. 29–39.

Методологія дослідження історико-педагогічних реалій другої половини ХХ століття / О. Сухомлинська // Шлях освіти. – 2007. – № 4. – С. 6–12.

Художня спадщина В. Сухомлинського в культурологічному вимірі / О. В. Сухомлинська // Рідна шк. – 2007. – № 1. – С. 3–7.

Упоряд. і передм.: Вогнегривий коник: казки. Притчі. Оповідання / В. О. Сухомлинський ; упоряд. і передмова О. Сухомлинська. – Київ : Вікар, 2007. – 200 с. : іл. – (Скарби української літератури).

Наук. ред.: Федяєва В. Сімейна педагогіка : хрестоматія у 2 т. / Валентина Федяєва ; [наук. ред. О. В. Сухомлинська] ; Херсон. держ. ун-т. – Херсон : Вид-во ХДУ, 2007. Т. 1 – 452 с. Т. 2. – 580 с.

Ред.: Географія та основи економіки в школі : наук.-метод. журн. / М-во освіти і науки України, Акад. пед. наук України ; голов. ред. Микола Задорожний ; редкол.: Наталія Бєскова, Надія Бібік ... Ольга Сухомлинська [та ін.]. – 1995 – . – Київ : Пед. преса, 2007. – № 1–12. – Виходить 12 разів на рік.

Ред.: Історико-педагогічний альманах : наук.-фах. вид. ВАК України / засн. АПН України, Уман. держ. пед. ун-ту ім. Павла Тичини, Всеукр. асоц. істориків педагогіки ; редкол.: Ольга Сухомлинська (голов. ред.), Лариса Березівська, Олена Біда [та ін.]. – 2004. . – Умань, 2007. – № 1–2. – Виходить 2 рази на рік.

Ред.: Моделі компетентного випускника 12-річної школи: сутність, пріоритети, пошук відповідей на виклики ХХІ століття : матеріали Всеукр. наук.-пошук. конф., 16–17 трав. 2007 р. Т. 1, ч. 2 / АПН України, Ін-т педагогіки АПН України, Центр. ін-т післядиплом. пед. освіти АПН України, Ін-т інновац. технологій і змісту освіти МОН України, Донец. обл. ін-т післядиплом. пед. освіти ; [редкол.: Мадзігон В. М. (голова), Соловйов Ю. І., Сухомлинська О. В. та ін.]. – Київ ; Донецьк : [б. в.], 2007. – [302] с. – Бібліogr. у кінці ст.

Ред.: Педагогічна і психологічна науки в Україні : [зб. наук. пр.] : у 5-ти т. / Нац. акад. пед. наук України ; [ред. рада: Кремень В. Г. (голова), Мадзігон В. М. (заст. голови), Савченко О. Я. (заст. голови) ... Сухомлинська О. В. та ін.]. – Київ : Пед.

думка, 2007. – До 15-річчя НАПН України. Т.1 : Теорія та історія педагогіки. – 360 с. – Член ред. ради, .. т. Т.2 : Дидактика, методика, інформаційні технології. – 368 с. – Член ред. ради. Т.3 : Психологія, вікова фізіологія та дефектологія. – 376 с. – Член ред. ради. Т.4 : Педагогіка і психологія вищої школи. – 440 с. – Член ред. ради. Т.5 : Неперервна професійна освіта: теорія і практика. – 392 с. – Член ред. ради.

Ред.: Проблеми якості освіти: теоретичні і практичні аспекти : матеріали методол. семінару / Акад. пед. наук України ; [редкол.: В. Г. Кремень (голова), В. М. Мадзігон, О. Я. Савченко, О. В. Сухомлинська та ін.]. – Київ : [б. в.], 2007. – 336 с.

Ред.: Психолого-педагогічні проблеми сільської школи : наук. зб. / М-во освіти і науки України, Уман. держ. пед. ун-т ім. Павла Тичини ; [редкол.: Побірченко Н. С. (голов. ред.), Бех І. Д., Бібік Н. М. ... Сухомлинська О. В. та ін.]. – Умань : РВЦ «Софія», 2007. Вип. 20. – 223 с. Вип. 21. – 245 с. Вип. 22. – 224 с. Вип. 23. – 198 с.

Ред.: Становлення особистості. 10 років праці: здобутки і перспективи / Акад. пед. наук України, Ін-т проблем виховання ; [ред. О. В. Сухомлинська та ін.]. – Кам'янець-Подільський : Видав. ПП Зволейко Д. Г., 2007. – 212 с.

Ред.: Теоретико-методичні проблеми виховання дітей та учнівської молоді : зб. наук. пр. Кн. 2, вип. 10 / Акад. пед. наук України, Ін-т проблем виховання ; редкол.: О. В. Сухомлинська, І. Д. Бех, А. Й. Сиротенко [та ін.]. – Київ : Ін-т проблем виховання АПН України, 2007. – 367 с.

Ред.: Шлях освіти : наук.-метод. журн. / М-во освіти і науки України, НАПН України, Асоц. працівників гімназій і ліцеїв України ; голов. ред. О. В. Сухомлинська ; редкол.: Мар'яна Босенко, Олег Волков, Іван Єрмаков [та ін.]. – 1995 – . – Київ : Пед. преса, 2007. – № 1–4. – Виходить 4 рази на рік.

Этюды о В. А. Сухомлинском. Педагогические апокрифы / [сост., предисл., послесл., вступ. к частям О. В. Сухомлинской]. – Киев : Акта, 2008. – 432 с.

Алчевська Христина Данилівна / О. В. Сухомлинська // Енциклопедія освіти / Акад. пед. наук України ; голов. ред. В. Г. Кремень. – Київ : Юрінком Інтер, 2008. – С. 20–21.

Антична педагогіка / О. В. Сухомлинська // Енциклопедія освіти / Акад. пед. наук України ; голов. ред. В. Г. Кремень. – Київ : Юрінком Інтер, 2008. – С. 25.

Архівні документи / О. В. Сухомлинська // Енциклопедія освіти / Акад. пед. наук України ; голов. ред. В. Г. Кремень. – Київ : Юрінком Інтер, 2008. – С. 31.

Бахтін Михайло Михайлович / О. В. Сухомлинська // Енциклопедія освіти / Акад. пед. наук України ; голов. ред. В. Г. Кремень. – Київ : Юрінком Інтер, 2008. – С. 44.

Біогенетичний закон / О. В. Сухомлинська // Енциклопедія освіти / Акад. пед. наук України ; голов. ред. В. Г. Кремень. – Київ : Юрінком Інтер, 2008. – С. 60–61.

Бубер Мартін / О. В. Сухомлинська // Енциклопедія освіти / Акад. пед. наук України ; голов. ред. В. Г. Кремень. – Київ : Юрінком Інтер, 2008. – С. 68.

Вальдорфська педагогіка / О. В. Сухомлинська // Енциклопедія освіти / Акад. пед. наук України ; голов. ред. В. Г. Кремень. – Київ : Юрінком Інтер, 2008. – С. 73–74.

Вільне виховання / О. В. Сухомлинська // Енциклопедія освіти / Акад. пед. наук України ; голов. ред. В. Г. Кремень. – Київ : Юрінком Інтер, 2008. – С. 112–113.

Драгоманов Михайло Петрович / О. В. Сухомлинська // Енциклопедія освіти / Акад. пед. наук України ; голов. ред. В. Г. Кремень. – Київ : Юрінком Інтер, 2008. – С.

- Експериментальна педагогіка** / О. В. Сухомлинська // Енциклопедія освіти / Акад. пед. наук України ; голов. ред. В. Г. Кремень. – Київ : Юрінком Інтер, 2008. – С. 256.
- Єфремов Сергій Олександрович** / О. В. Сухомлинська // Енциклопедія освіти / Акад. пед. наук України ; голов. ред. В. Г. Кремень. – Київ : Юрінком Інтер, 2008. – С. 281.
- Залужний Олександр Самійлович** / О. В. Сухомлинська // Енциклопедія освіти / Акад. пед. наук України ; голов. ред. В. Г. Кремень. – Київ : Юрінком Інтер, 2008. – С. 306–307.
- Ільєнков Евальд Васильович** / О. В. Сухомлинська // Енциклопедія освіти / Акад. пед. наук України ; голов. ред. В. Г. Кремень. – Київ : Юрінком Інтер, 2008. – С. 330–331.
- Історія педагогіки як наука** / О. В. Сухомлинська // Енциклопедія освіти / Акад. пед. наук України ; голов. ред. В. Г. Кремень. – Київ : Юрінком Інтер, 2008. – С. 367–370.
- Київська Духовна Академія** / О. В. Сухомлинська // Енциклопедія освіти / Акад. пед. наук України ; голов. ред. В. Г. Кремень. – Київ : Юрінком Інтер, 2008. – С. 386.
- Комплексна система навчання** / О. В. Сухомлинська // Енциклопедія освіти / Акад. пед. наук України ; голов. ред. В. Г. Кремень. – Київ : Юрінком Інтер, 2008. – С. 410.
- Культуроідповідність** / О. В. Сухомлинська // Енциклопедія освіти / Акад. пед. наук України ; голов. ред. В. Г. Кремень. – Київ : Юрінком Інтер, 2008. – С. 442–443.
- Ланге Микола Миколайович** / О. В. Сухомлинська // Енциклопедія освіти / Акад. пед. наук України ; голов. ред. В. Г. Кремень. – Київ : Юрінком Інтер, 2008. – С. 444–445.
- Марксистсько–Ленінська педагогіка** / О. В. Сухомлинська // Енциклопедія освіти / Акад. пед. наук України ; голов. ред. В. Г. Кремень. – Київ : Юрінком Інтер, 2008. – С. 473.
- Нове виховання** / О. В. Сухомлинська // Енциклопедія освіти / Акад. пед. наук України ; голов. ред. В. Г. Кремень. – Київ : Юрінком Інтер, 2008. – С. 590–591.
- Педагогічна спадщина як предмет вивчення (на прикладі доробку К. Д. Ушинського)** / О. Сухомлинська // Шлях освіти. – 2008. – № 4. – С. 37–41.
- Педагогічний ідеал крізь призму теорії моралі** / О. Сухомлинська // Шлях освіти. – 2008. – № 1. – С. 12–18 ; Педагогіка і психологія. – 2008. – № 1. – С. 31–39.
- Передмова** / Ольга Сухомлинська // Сухомлинський В. О. Вогнегривий коник: казки. Притчі. Оповідання / В. О. Сухомлинський ; упоряд. і передмова Ольги Сухомлинської. – 2-ге вид., стер. – Київ : Вікар, 2008. – С. 3–8. – (Скарби української літератури).
- Порадник соціального виховання** / О. В. Сухомлинська // Енциклопедія освіти / Акад. пед. наук України ; голов. ред. В. Г. Кремень. – Київ : Юрінком Інтер, 2008. – С. 698.
- Пролеткульт** / О. В. Сухомлинська // Енциклопедія освіти / Акад. пед. наук України ; голов. ред. В. Г. Кремень. – Київ : Юрінком Інтер, 2008. – С. 719.
- Рефлексологія** / О. В. Сухомлинська // Енциклопедія освіти / Акад. пед. наук України

; голов. ред. В. Г. Кремень. – Київ : Юрінком Інтер, 2008. – С. 773.

Реформаторська педагогіка / О. В. Сухомлинська // Енциклопедія освіти / Акад. пед. наук України ; голов. ред. В. Г. Кремень. – Київ : Юрінком Інтер, 2008. – С. 774.

Розвиток особистості і освіта: історичний вимір / Сухомлинська О. В. // Психолого-педагогічні засади розвитку особистості в освітньому просторі : матеріали семінару Акад. пед. наук України, 19 берез. 2008 р. / Від-ня психології, вік. фізіології та дефектології АПН України, Від-ня теорії та історії педагогіки АПН України, Ін-т психології ім. Г. С. Костюка АПН України ; [ред. рада: В. Г. Кремень та ін. ; редкол.: С. Д. Максименко та ін.]. – Київ : [б. в.], 2008. – С. 18–28 ; Педагогіка і психологія. – 2008. – № 2. – С. 15–26 ; Освіта України. – 2008. – № 42. – С. 6 ; Шлях освіти. – 2008. – № 2. – С. 41–47.

Соколянський Іван Панасович / О. В. Сухомлинська // Енциклопедія освіти / Акад. пед. наук України ; голов. ред. В. Г. Кремень. – Київ : Юрінком Інтер, 2008. – С. 833–834.

Сухомлинський Василь Олександрович : [біографія] / О. Сухомлинська // Відкритий урок. Плеяди. – 2008. – № 5/8. – С. 8–12.

Сухомлинський Василь Олександрович / О. В. Сухомлинська // Енциклопедія освіти / Акад. пед. наук України ; голов. ред. В. Г. Кремень. – Київ : Юрінком Інтер, 2008. – С. 893–894.

Василь Сухомлинський і сучасність / О. В. Сухомлинська // Пед. віsn. – Черкаси, 2008. – № 3. – С. 9–11.

Френе Селестен / О. В. Сухомлинська // Енциклопедія освіти / Акад. пед. наук України ; голов. ред. В. Г. Кремень. – Київ : Юрінком Інтер, 2008. – С. 970.

Художня спадщина В. О. Сухомлинського в культурологічному вимірі / О. В. Сухомлинська // Пед. віsn. – Кіровоград, 2008. – № 1/2. – С. 3–8 ; Вічне слово. – 2008. – № 1. – С. 12–18. – (Великі постаті).

Чепіга (Зеленкевич) Яків Феофанович / О. В. Сухомлинська // Енциклопедія освіти / Акад. пед. наук України ; голов. ред. В. Г. Кремень. – Київ : Юрінком Інтер, 2008. – С. 996.

Штайнер Рудольф / О. В. Сухомлинська // Енциклопедія освіти / Акад. пед. наук України ; голов. ред. В. Г. Кремень. – Київ : Юрінком Інтер, 2008. – С. 1009.

Упоряд.: Сухомлинський В. О. Вогнегривий коник: казки. Притчі. Оповідання / В. О. Сухомлинський ; упоряд. і передмова Ольги Сухомлинської. – 2-ге вид., стер. – Київ : Вікар, 2008. – 200 с. – (Скарби української літератури).

Автор ідеї, наук.ред.: «Обережно: дитина!» : В. О. Сухомлинський про важких дітей : темат. зб. / [упоряд. Т. В. Філімонова ; автор ідеї, консультант та наук. ред. О. В. Сухомлинська]. – Луганськ : Держ. закл. «Луган. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка», 2008. – 264 с.

Наук. консультант: В. О. Сухомлинський. Біобібліографія: 2001–2008 pp. : бібліogr. покажч. / АПН України, ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського ; упоряд. Л. М. Заліток ; наук. консультант О. В. Сухомлинська ; [наук. ред. П. І. Рогова]. – Київ : Богданова А. М., 2008. – 196 с. – (Серія «Видатні педагоги світу» ; вип. 3).

Наук. ред.: Березівська Л. Д. Реформування шкільної освіти в Україні у ХХ столітті : монографія / Л. Д. Березівська ; Ін-т педагогіки АПН України ; [наук. ред. О. В. Сухомлинська]. – Київ : Богданова А. М., 2008. – 406 с.

Наук. ред.: Мисечко О. Є. Формування системи фахової підготовки вчителя

іноземної мови у педагогічних навчальних закладах України (початок ХХ ст. – початок 1960-х рр.) : монографія / О. Є. Мисечко ; [наук. ред. О. В. Сухомлинська] ; Житомир. держ. ун-т ім. Івана Франка. – Житомир : Полісся, 2008. – 527 с.

Ред.: Географія та основи економіки в школі : наук.-метод. журн. / М-во освіти і науки України, Акад. пед. наук України ; голов. ред. Микола Задорожний ; редкол.: Наталія Бєскова, Надія Бібік ... Ольга Сухомлинська [та ін.]. – 1995 – . – Київ : Пед. преса, 2008. – № 1–12. – Виходить 12 разів на рік.

Ред.: Енциклопедія освіти / Акад. пед. наук України ; голов. ред. акад. НАН і НАПН України, президент АПН України В. Г. Кремень ; [заст. голов. ред. О. Я. Савченко, В. П. Андрушченко ; відп. наук. секр. С. О. Сисоєва ; чл. редкол.: І. Д. Бех, Н. М. Бібік ... О. В. Сухомлинська та ін.]. – Київ : Юрінком Інтер, 2008. – 1040 с.

Ред.: Історико-педагогічний альманах : наук.-фах. вид. ВАК України / засн. Акад. пед. наук України, Уман. держ. пед. ун-ту ім. Павла Тичини, Всеукр. асоц. істориків педагогіки ; редкол.: Ольга Сухомлинська (голов. ред.), Лариса Березівська, Олена Біда [та ін.]. – 2004. – Умань, 2008. – № 1–2. – Виходить 2 рази на рік.

Ред.: Компетентнісно орієнтована освіта: досвід, проблеми, перспективи : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., 5–6 листоп. 2008 р. : [у 4 т.] / Акад. пед. наук України, Ун-т менеджменту освіти, Ін-т педагогіки АПН України, Ін-т інновац. технологій і змісту освіти, Донец. обл. ін-т післядиплом. пед. освіти ; [редкол.: Сухомлинська О. В. (голова), Мадзігон В. М. (заст. голови) ... Савченко О. Я. та ін.]. – Київ ; Донецьк : Каштан, 2008. Т. 1. – 466 с. – Голова редкол.; Т. 2. – 446 с. – Голова редкол.; Т. 3. – 400 с. – Голова редкол.; Т. 4. – 151 с. – Голова редкол.

Ред.: Педагогіка і психологія : наук.-теорет. та інформ. журн. АПН України / редкол: В. Г. Кремень (голов. ред.), О. І. Ляшенко (заст. голов. ред.) ... О. В. Сухомлинська [та ін.]. – 1993, верес. – . – Київ : Пед. думка, 2008. – № 1–4. – Виходить 4 рази на рік.

Ред.: Психолого-педагогічні засади розвитку особистості в освітньому просторі : матеріали методол. семінару Акад. пед. наук України, 19 берез. 2008 р. / Від-ня психології, вік. фізіології та дефектології АПН України, Від-ня теорії та історії педагогіки АПН України, Ін-т психології ім. Г. С. Костюка АПН України ; [ред. рада: В. Г. Кремень, Мадзігон В. М. ... Сухомлинська О. В. та ін.]. – Київ : [б. в.], 2008. – 727 с.

Ред.: Психолого-педагогічні проблеми сільської школи : наук. зб. / М-во освіти і науки України, Уман. держ. пед. ун-т ім. Павла Тичини ; [редкол.: Побірченко Н. С. (голов. ред.), Коберник О. М. (заст. голов. ред.), Бех І. Д. ... Сухомлинська О. В. та ін.]. – Умань : РВЦ «Софія», 2008. Вип. 24. – 196 с. – .. Вип. 25. – 228 с. – .. Вип. 26. – 210 с. – .. Вип. 27. – 166 с.

Ред.: Теоретико-методичні проблеми виховання дітей та учнівської молоді : зб. наук. пр. Кн. 1, вип. 12 / АПН України, Ін-т проблем виховання ; редкол.: О. В. Сухомлинська, І. Д. Бех, А. Й. Сиротенко [та ін.]. – Київ : Ін-т проблем виховання АПН України, 2008. – 367 с.

Ред.: Шлях освіти : наук.-метод. журн. / М-во освіти і науки України, Нац. акад. пед. наук України, Асоц. працівників гімназій і ліцеїв України ; голов. ред. О. В. Сухомлинська ; редкол.: Босенко М. І., Дічек Н. П., Єрмаков І. Г. [та ін.]. – 1995 – . – Київ : Пед. преса, 2008. – № 1–4. – Виходить 4 рази на рік.

Рец.: Наукова школа академіка Олександри Савченко / упоряд.: Я. П. Кодлюк, Т. Я. Довга, Л. М. Заліток та ін. ; [рецензент О. В. Сухомлинська]. – Київ : Пед. преса, 2008. – 188 с.

Диференційоване навчання в історії української школи / О. В. Сухомлинська // Педагогіка і психологія. – 2009. – № 1. – С. 54–60.

Концептуальні засади формування духовності особистості на основі християнських моральних цінностей / О. Сухомлинська // Позакласний час : часопис. – 2009. – № 19/20. – С. 55–58.

Педагогічний дискурс XIX ст. – диференціація й інтеграція ідей / О. Сухомлинська // Шлях освіти. – 2009. – № 4. – С. 36–41.

Розробка духовно-моральних складових розвитку особистості / О. Сухомлинська // Пед. газета. – 2009. – Берез. (№ 3). – С. 4.

Чи були школи В. О. Сухомлинського і О. А. Захаренка альтернативними існуючим? / О. Сухомлинська // Рідна шк. – 2010. – № 9. – С. 13–17.

Школа як соціокультурний образ суспільства : [виступ на наук. конф. «1020-річчя історії шкільної освіти України: традиції, сучасність та перспективи】 / О. Сухомлинська // Шлях освіти. – 2009. – № 3. – С. 32–35.

Наук. консультант: Ушанування 90-річчя від дня народження Василя Сухомлинського : наук.-допом. бібліогр. покажч. / АПН України, ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського ; [упоряд. Л. М. Заліток ; наук. консультант О. В. Сухомлинська ; наук. ред. П. І. Рогова]. – Київ : Четверта хвиля, 2009. – 96 с.

Наук. ред.: Школи Черкащини у вимірі часу / Акад. пед. наук України [та ін.] ; упоряд.: О. В. Фещенко [та ін.] ; наук. ред. О. В. Сухомлинська. – Умань : СПД Жовтий, 2009. – 204 с.

Ред.: Вища педагогічна освіта і наука України: історія, сьогодення та перспективи розвитку. Автономна Республіка Крим / [авт. кол.: Андрющенко В. П. та ін. ; наук. консультант Петро Тронько ; ред. рада: Кремень В. Г. та ін. ; чл. ред. ради: Губерський Л. В., Зязюн І. А. ... Сухомлинська О. В. та ін.] ; Ін-т вищ. освіти АПН України. – Київ : Знання України, 2009. – 295 с. – Член ред. ради.

Ред.: Вища педагогічна освіта і наука України: історія, сьогодення та перспективи розвитку. Волинська область.

/ [Андрющенко В. П. та ін. ; наук. консультант Петро Тронько ; ред. рада: Кремень В. Г. та ін. ; чл. ради: Губерський Л. В., Зязюн І. А. ... Сухомлинська О. В. та ін.] ; Ін-т вищ. освіти АПН України. – Київ : Знання України, 2009. – 415 с. – Бібліогр.: с. 407–415.

Ред.: Вища педагогічна освіта і наука України: історія, сьогодення та перспективи розвитку. Запорізька область : [монографія] / АПН України, Асоц. ректорів пед. ун-тів Європи, Ін-т вищ. освіти АПН України ; [ред. рада: Кремень В. Г. (голова), Андрющенко В. П. (заст. голови), Нестеренко Г. О. (секретар) ... Сухомлинська О. В. та ін. ; редкол.: Аносов І. П. (голова) ; наук. консультант Петро Тронько]. – Київ : Знання України, 2009. – 431 с. – Член ред. ради.

Ред.: Вища педагогічна освіта і наука України: історія, сьогодення та перспективи розвитку. Житомирська область / [авт. кол.: Андрющенко В. П. та ін. ; наук. консультант Петро Тронько ; ред. рада: Кремень В. Г. та ін. ; чл. ред. ради: Губерський Л. В., Зязюн І. А. ... Сухомлинська О. В. та ін.] ; Ін-т вищ. освіти АПН України. – Київ : Знання України, 2009. – 491 с. – Член ред. ради.

Ред.: Географія та основи економіки в школі : наук.-метод. журн. / М-во освіти і науки України, Акад. пед. наук України ; голов. ред. Микола Задорожний ; редкол.: Наталія Бєскова, Надія Бібік ... Ольга Сухомлинська [та ін.]. – 1995 – . – Київ : Пед.

преса, 2009. – № 1–12. – Виходить 12 разів на рік.

Ред.: Історико-педагогічний альманах : наук.-фах. вид. ВАК України / засн. АПН України, Уман. держ. пед. ун-ту ім. Павла Тичини, Всеукр. асоц. істориків педагогіки ; редкол.: Ольга Сухомлинська (голов. ред.), Лариса Березівська, Олена Біда [та ін.]. – 2004. . – Умань, 2009. – № 1–2. – Виходить 2 рази на рік.

Ред.: Педагогіка і психологія : наук.-теорет. та інформ. журн. АПН України / редкол: В. Г. Кремень (голов. ред.), О. І. Ляшенко (заст. голов. ред.) ... О. В. Сухомлинська [та ін.]. – 1993, верес. – . – Київ : Пед. думка, 2009. – № 1–4. – Виходить 4 рази на рік.

Ред.: Психолого-педагогічні проблеми сільської школи : наук. зб. / М-во освіти і науки України, Уман. держ. пед. ун-т ім. Павла Тичини ; [редкол.: Побірченко Н. С. (голов. ред.), Коберник О. М. (заст. голов. ред.), Бех І. Д. ... Сухомлинська О. В. та ін.]. – Умань : СПД Жовтий, 2009. Вип. 28. – 166 с. – .. Вип. 29. – 244 с.

Ред.: Теоретико-методичні проблеми виховання дітей та учнівської молоді : зб. наук. пр. Кн. 2, вип. 13 / Акад. пед. наук України, Ін-т проблем виховання ; редкол.: О. В. Сухомлинська, І. Д. Бех, А. Й. Сиротенко [та ін.]. – Київ : Ін-т проблем виховання АПН України, 2009. – 367 с.

Ред.: Шлях освіти : наук.-метод. журн. / М-во освіти і науки України, Нац. акад. пед. наук України, Асоц. працівників гімназій і ліцеїв України ; голов. ред. О. В. Сухомлинська ; редкол.: Босенко М. І., Дічек Н. П., Єрмаков І. Г. [та ін.]. – 1995 – Київ : Пед. преса, 2009. – № 1–4. – Виходить 4 рази на рік.

Рец.: Локшина О. І. Зміст шкільної освіти в країнах Європейського Союзу: теорія і практика (друга половина ХХ – початок ХХІ ст.) : монографія / О. І. Локшина ; [рецензенти: О. В. Сухомлинська та ін.]. – Київ : Богданова А. М., 2009. – 404 с.

Біла книга національної освіти України / [Т. Ф. Алексєєнко, В. М. Аніщенко ... О. В. Сухомлинська та ін. ; голов. ред. В. Г. Кремень ; заст. голов. ред.: В. І. Луговий ... О. Я. Савченко ; редкол.: М. І. Бурда, В. Б. Євтух ... Сухомлинська О. В. та ін.]; Нац. акад. пед. наук України. – Київ : Інформ. системи, 2010. – 340 с.

Відкритий лист Академії педагогічних наук України до Верховної Ради України / Мадзігон В. М., Луговий В. І. ... Сухомлинська О. В. [та ін.] // Пед. газета. – 2010. – Лют. (№ 2). – С. 2.

Деякі аспекти еволюції сприйняття творчості В. Сухомлинського: дорога довжиною в 40 років : [пер. з рос.] / О. В. Сухомлинська // Ист.-пед. альм. ВЛАДИ. – 2010. – Вип. 3. – С. 30–51.

Запропоновано сучасні технології комплексного виховання дитини / О. Сухомлинська // Пед. газета. – 2010. – № 3. – С. 4.

Патріотизм як цінність: погляд на історію і сьогодення О. Сухомлинська // Шлях освіти. – 2010. – № 2. – С. 10–14.

Перша українська гімназія ім. Т. Шевченка – утілення мрій української інтелігенції / О. Сухомлинська // Нариси з історії розвитку новаторських навчально-виховних закладів в Україні (XX століття) : навч.- метод. посіб. / за ред. О. В. Сухомлинської, В. С. Курила. – Луганськ : Вид-во ЛНУ ім. Т. Шевченка, 2010. – С. 158–188.

Програми національного виховання в умовах освітніх модернізаційних змін / О. Сухомлинська // Шлях освіти. – 2010. – № 4. – С. 4–8.

В. О. Сухомлинський і моральне виховання: трансформація педагогічних

цінностей / О. Сухомлинська // Рідна шк. – 2010. – № 3. – С. 3–7.

Чем лечить мозг – мыслью, трудом, творчеством или лекарствами? (Некоторые итоги 35-летнего исследования) / подгот. к изд. О. В. Сухомлинской // Пед. вестн. – 2010. – 1–30 сент. (№ 9). – С. 8–10 ; Ист.- пед. альм. ВЛАДИ. – 2010. – Вып. 3 (4). – С. 9–29.

Чи були школи В. О. Сухомлинського і О. А. Захаренка альтернативними існуючим? / О. Сухомлинська // Рідна шк. – 2010. – № 9. – С. 13–17.

Школа В. О. Сухомлинського в Павлиші: // Нариси з історії розвитку новаторських навчально-виховних закладів в Україні (XX століття) : навч.-метод. посіб. / Акад. пед. наук України, Ін-т педагогіки, Держ. закл. «Луган. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка» ; [за ред. О. В. Сухомлинської, В. С. Курило ; авт. кол.: О. В. Сухомлинська, В. С. Курило, Н. П. Дічек та ін.]. – Луганськ : Вид-во ДЗ «ЛНУ ім. Тараса Шевченка», 2010. – С. 316–355.

Школи Сухомлинського і Захаренка як альтернативи існуючим / О. В. Сухомлинська // Вісн. Черкас. ун-ту. – 2010. – Спецвип. : Серія: Пед. науки. – С. 7–12.

Наук. консультант: Ідеї К. Д. Ушинського в контексті сучасної педагогічної освіти та науки: 1991–2010 pp. : до 185-річчя від дня народж. : бібліогр. покажч. / Акад. пед. наук України, Держ. наук.-пед. б-ка України ім. В. О. Сухомлинського ; упоряд.: А. М. Доркену, І. О. Іванова, Т. В. Лога ; наук. консультанти: О. В. Сухомлинська, О. Я. Чебикін. – Одеса, 2010. – 124 с.

Наук. ред.: Петренко О. Б. Гендерний вимір шкільної освіти в Україні (XX століття) : монографія / О. Б. Петренко ; [наук. ред. О. В. Сухомлинська]. – Рівне : Видав. Олег Зень, 2010. – 530 с.

Наук. ред.: Федяєва В. Л. Сімейне виховання в історичній ретроспективі (друга половина XIX–XX століття) : монографія / В. Л. Федяєва ; [наук. ред. О. В. Сухомлинська]. – Херсон : РІПО, 2010. – 348 с.

Ред.: Біла книга національної освіти України / [Т. Ф. Алексєєнко, В. М. Аніщенко ... О. В. Сухомлинська та ін. ; голов. ред. В. Г. Кремень ; заст. голов. ред.: В. І. Луговий, В. М. Мадзігон, О. Я. Савченко ; редкол.: М. І. Бурда, В. Б. Євтух ... Сухомлинська О. В. та ін.] ; за заг. ред. В. Г. Кременя ; Нац. акад. пед. наук України. – Київ : Інформ. системи, 2010. – 340 с.

Ред.: Вища педагогічна освіта і наука України: історія, сьогодення та перспективи розвитку. Івано-Франківська область : [монографія] / Акад. пед. наук України, Асоц. ректорів пед. ун-тів Європи, Ін-т вищ. освіти АПН України ; [ред. рада: голова Кремень В. Г., заст. голови Андрушченко В. П., секр. Нестеренко Г. О. ; чл. ред. ради: Губерський Л. В., Зязюн І. А. ... Сухомлинська О. В. та ін. ; наук. консультант Петро Тронько. – Київ : Знання України, 2010. – 335 с. – Бібліogr.: с. 324–335. – Член ред. ради.

Ред.: Вища педагогічна освіта і наука України: історія, сьогодення та перспективи розвитку. Миколаївська область : альбом / [авт. кол.: Андрушченко В. П. та ін. ; наук. консультант Петро Тронько ; ред. рада: Кремень В. Г. (голова), Андрушченко В. П. (заст. голови), Нестеренко Г. О. ; чл. ред. ради: Губерський Л. В., Зязюн І. А. ... Сухомлинська О. В. та ін.] ; НАПН України, Асоц. ректорів пед. ун-тів Європи, Ін-т вищ. освіти АПН України. – Київ : Знання України, 2010. – 311 с. – Член ред. ради.

Ред.: Вища педагогічна освіта і наука України: історія, сьогодення та перспективи розвитку. Рівненська область / [авт. кол.: Андрушченко В. П. та ін. ;

наук. консультант Петро Тронько ; ред. рада: Кремень В. Г. та ін. ; чл. ред. ради: Губерський Л. В., Зязюн І. А. ... Сухомлинська О. В. та ін.] ; Ін-т вищ. освіти АПН України. – Київ : Знання України, 2010. – 383 с. – Член ред. ради.

Ред.: Вища педагогічна освіта і наука України: історія, сьогодення та перспективи розвитку. Херсонська область : альбом / [авт. кол.: Андрющенко В. П., Беляєв Ю. І. та ін. ; наук. консультант Петро Тронько ; ред. рада: Кремень В. Г. (голова), Андрющенко В. П. (заст. голови), Нестеренко Г. О. ... Сухомлинський О. В.] ; Нац. акад. пед. наук України, Асоц. ректорів пед. ун-тів Європи, Ін-т вищ. освіти АПН України. – Київ : Знання України, 2010. – 447 с. – Член ред. ради.

Ред.: Вища педагогічна освіта і наука України: історія, сьогодення та перспективи розвитку. Хмельницька область : [монографія] / Нац. акад. пед. наук України, Асоц. ректорів пед. ун-тів Європи, Ін-т вищ. освіти ; [ред. рада: голова Кремень В. Г., заст. голови Андрющенко В. П., секр. Нестеренко Г. О. ; чл. ред. ради: Губерський Л. В., Зязюн І. А. ... Сухомлинська О. В. та ін. ; наук. консультант Петро Тронько]. – Київ : Знання України, 2010. – 447 с. – Член ред. ради.

Ред.: Вища педагогічна освіта і наука України: історія, сьогодення та перспективи розвитку. Черкаська область : [монографія] / Нац. акад. пед. наук України, Асоц. ректорів пед. ун-тів Європи, Ін-т вищ. освіти АПН України ; [ред. рада: голова Кремень В. Г., заст. голови Андрющенко В. П., секр. Нестеренко Г. О. ; чл. ред. ради: Губерський Л. В., Зязюн І. А. ... Сухомлинська О. В. та ін.] ; наук. консультант Петро Тронько. – Київ : Знання України, 2010. – 351 с. – Член ред. ради.

Ред.: Географія та основи економіки в школі : наук.-метод. журн. / М-во освіти і науки України, Акад. пед. наук України ; голов. ред. Микола Задорожний ; редкол.: Наталія Бєскова, Надія Бібік ... Ольга Сухомлинська [та ін.]. – 1995 – . – Київ : Пед. преса, 2010. – № 1–12. – Виходить 12 разів на рік.

Ред.: Історико-педагогічний альманах : наук.-фах. вид. ВАК України / засн. Акад. пед. наук України, Уман. держ. пед. ун-ту ім. Павла Тичини, Всеукр. асоц. істориків педагогіки ; редкол.: Ольга Сухомлинська (голов. ред.), Лариса Березівська, Олена Біда [та ін.]. – 2004. – Умань, 2010. – № 1–2. – Виходить 2 рази на рік.

Ред.: Нариси з історії розвитку новаторських навчально- виховних закладів в Україні (XX століття) : навч.-метод. посіб. / Акад. пед. наук України, Ін-т педагогіки, Держ. закл. «Луган. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка» ; [за ред. О. В. Сухомлинської, В. С. Курило ; авт. колектив : О. В. Сухомлинська, В. С. Курило, Н. П. Дічек та ін.]. – Луганськ : Вид-во ДЗ «ЛНУ ім. Тараса Шевченка», 2010. – 444 с.

Ред.: Педагогіка і психологія : наук.-теорет. та інформ. журн. АПН України / редкол: В. Г. Кремень (голов. ред.), О. І. Ляшенко (заст. голов. ред.), В. П. Андрющенко, І. Д. Бех, В. Ю. Биков ... О. В. Сухомлинська [та ін.]. – 1993, верес. – . – Київ : Пед. думка, 2010. – № 1–4. – Виходить 4 рази на рік.

Ред.: Психолого-педагогічні проблеми сільської школи : наук. зб. / М-во освіти і науки України, Уман. держ. пед. ун-т ім. Павла Тичини ; [редкол.: Побірченко Н. С. (голов. ред.), Коберник О. М. (заст. голов. ред.), Бех І. Д. ... Сухомлинська О. В. та ін.]. – Умань : СПД Жовтий, 2010. Вип. 32. – 252 с.

Ред.: Теоретико-методичні проблеми виховання дітей та учнівської молоді : зб. наук. пр. Кн. 1, вип. 14 / Акад. пед. наук України, Ін-т проблем виховання ; редкол.: О. В. Сухомлинська, І. Д. Бех, А. Й. Сиротенко [та ін.]. – Кіровоград: ТОВ «Імекс-ЛТД», 2010. – 367 с.

Ред.: Шлях освіти : наук.-метод. журн. / М-во освіти і науки України, Нац. акад. пед. наук України, Асоц. працівників гімназій і ліцеїв України ; голов. ред. О. В.

Сухомлинська ; редкол.: Босенко М. І., Дічек Н. П., Єрмаков І. Г. [та ін.]. – 1995 – . – Київ : Пед. преса, 2010. – № 1–4. – Виходить 4 рази на рік.

Національна доповідь про стан і перспективи розвитку освіти в Україні / Нац. акад. пед. наук України ; за заг. ред. В. Г. Кременя ; [редкол.: В. Г. Кремень (голова), В. І. Луговий, В. М. Мадзігон … О. В. Сухомлинська]. – Київ : Пед. думка, 2011. – 301 с. – Бібліогр.: с. 138–154. – До 20-річчя незалежності України.

Розвиток сучасної освіти: освітологічні наголоси : наук. пр. [за матеріалами Першої Всеукр. наук.-практ. конф. «Освітологія – науковий напрям інтегрованого пізнання освіти»] / [В. Г. Кремень, О. В. Сухомлинська, І. Д. Бех та ін.] ; Нац. акад. пед. наук України, Київ. ун-т ім. Бориса Грінченка. – Київ : Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2011. – 150 с. – (Освітологія).

Берегиня історико-педагогічної науки: до ювілею Нінелі Павлівни Калениченко / В. М. Мадзігон, О. В. Сухомлинська // Рідна шк. – 2011. – № 3. – С. 73–74.

Колектив і особистість у контексті філософії освіти / О. В. Сухомлинська // Розвиток сучасної освіти: освітологічні наголоси : наук. пр. – Київ, 2011. – С. 27–34 ; Шлях освіти. – 2011. – № 4. – С. 2–5.

Обґрунтовано новий напрям в педагогіці – освітологію / О. Сухомлинська // Пед. газета. – 2011. – Берез. (№ 3). – С. 3.

Освіта і розвиток особистості: історичний вимір / О. В. Сухомлинська // Культурно-історична спадщина Польщі та України як чинник розвитку полікультурної освіти : зб. наук. пр. / за ред. Василя Кременя, Тадеуша Левовицького, Світлани Сисоєвої. – Хмельницький : ПП Заколодний М. І., 2011. – С. 201–213.

Про особистість і колектив у сучасних педагогічних вимірах / О. В. Сухомлинська // Шлях освіти. – 2011. – № 4. – С. 3–7.

Сто років на благо дошкілля! : урочисте зібрання з нагоди ювілею журналу «ДВ» / О. В. Сухомлинська // Дошк. виховання. – 2011. – № 12. – С. 2–15.

Ред.: Вища педагогічна освіта і наука Україн: історія, сьогодення та перспективи розвитку. Дніпропетровська область / Нац. акад. пед. наук України, Асоц. ректорів пед. ун-тів Європи, Ін-т вищ. освіти НАПН України ; [ред. рада: Кремень В. Г. (голова), Андрушченко В. П. (заст. голови), Нестеренко Г. О. (секр.) … Сухомлинська О. В. та ін. ; наук. консультант Петро Тронько]. – Київ : Знання України, 2011. – 295 с. – Член ред. ради.

Ред.: Вища педагогічна освіта і наука України: історія, сьогодення та перспективи розвитку. Тернопільська область / [авт. кол.: Андрушченко В. П. та ін. ; наук. консультант Петро Тронько ; ред. рада: Кремень В. Г. (голова), Андрушченко В. П. (заст. голови), Нестеренко Г. О.; чл. ред. ради: Губерський Л. В., Зязюн І. А. … Сухомлинська О. В. та ін.] ; НАПН України, Асоц. ректорів пед. ун-тів Європи, Ін-т вищ. освіти АПН України. – Київ : Знання України, 2011. – 279 с. – Член ред. ради.

Ред.: Географія та основи економіки в школі : наук.-метод. журн. / М-во освіти і науки України, Акад. пед. наук України ; голов. ред. Микола Задорожний ; редкол.: Наталія Бескова, Надія Бібік … Ольга Сухомлинська [та ін.]. – 1995 – . – Київ : Пед. преса, 2011. – № 1–12. – Виходить 12 разів на рік.

Ред.: Історико-педагогічний альманах : наук.-фах. вид. ВАК України / засн. НАПН України, Уман. держ. пед. ун-ту ім. Павла Тичини, Всеукр. асоц. істориків педагогіки ; [редкол.: Ольга Сухомлинська (голов. ред.), Лариса Березівська, Олена Біда та ін.]. – 2004. – Умань, 2011. – № 1–2. – Виходить 2 рази на рік.

Ред.: Мистецтво та освіта : наук.-метод. журн. / М-во освіти і науки України, Нац.

акад. пед. наук України ; редкол.: Л. М. Масол (голова), І. Д. Бех ... О. В. Сухомлинська [та ін.]. – 1995 – . – Київ : Пед. думка, 2011. – № 1–4. – Виходить 4 рази на рік.

Ред.: Національна доповідь про стан і перспективи розвитку освіти в Україні / Нац. акад. пед. наук України ; за заг. ред. В. Г. Кременя ; [редкол.: В. Г. Кремень (голова), ... О. В. Сухомлинська та ін.]. – Київ : Пед. думка, 2011. – 301 с.

Ред.: Педагогіка і психологія : наук.-теорет. та інформ. журн. Акад. пед. наук України / редкол: В. Г. Кремень (голов. ред.), О. І. Ляшенко (заст. голов. ред.) ... О. В. Сухомлинська [та ін.]. – 1993, верес. – . – Київ : Пед. думка, 2011. – № 1–4. – Виходить 4 рази на рік.

Ред.: Психолого-педагогічні проблеми сільської школи : наук. зб. / М-во освіти і науки України, Уман. держ. пед. ун-т ім. Павла Тичини ; [редкол.: Побірченко Н. С. (голов. ред.), Коберник О. М. (заст. голов. ред.), Бех І. Д. ... Сухомлинська О. В. та ін.]. – Умань : ПП Жовтий О. О., 2011. Вип. 36. – 301 с. – .. Вип. 39, ч. 1. – 307 с.

Ред.: Шлях освіти : наук.-метод. журн. / М-во освіти і науки України, Нац. акад. пед. наук України, Асоц. працівників гімназій і ліцеїв України ; голов. ред. О. В. Сухомлинська ; редкол.: Босенко М. І., Дічек Н. П., Єрмаков І. Г. [та ін.]. – 1995 – . – Київ : Пед. преса, 2011. – № 1–4. – Виходить 4 рази на рік.

Рец.: Березівська Л. Д. Реформи шкільної освіти в Україні у ХХ столітті: документи, матеріали і коментарі : навч. посіб. для студентів вищ. навч. закл. : хрестоматія / Л. Д. Березівська ; Ін-т педагогіки НАПН України ; [рецензент Сухомлинська О. В.]. – Луганськ : ДЗ «ЛНУ ім. Тараса Шевченка», 2011. – 384 с. : табл.

Рец.: Гендерна освіта – ресурс розвитку паритетної демократії : зб. матеріалів міжнар. наук.-практ. конф., 27–29 квіт. 2011 р. / Монмолодьспорту України, Нац. акад. пед. наук України ; [рецензенти: О. В. Сухомлинська, В. В. Москаленко]. – Тернопіль, 2011. – 796 с.

В поисках настоящего : [предисл. к кн.] / Ольга Сухомлинская // В. А. Сухомлинский Сердце отдаю детям / Василий Сухомлинский. – [Харьков] : Акта, 2012. – С. 5–22.

Деякі аспекти еволюції сприйняття творчості В. Сухомлинського: дорога довжиною в 40 років / О. В. Сухомлинська // В. О. Сухомлинський у роздумах сучасних українських педагогів : монографія / [упоряд.: О. В. Сухомлинська, А. Я. Савченко ; авт. кол.: О. В. Сухомлинська, А. Я. Савченко, В. С. Курило та ін.]. – Луганськ : Вид-во ДУ «ЛНУ ім. Тараса Шевченка», 2012. – С. 74–96.

Думки В. О. Сухомлинського про здоров'я дітей в історичній перспективі / Сухомлинська О. В. // Василь Сухомлинський у діалозі з сучасністю: здоров'я через освіту : матеріали V Міжнар. та XIX Всеукр. пед. читань, 11–12 жовт. 2012 р. у м. Донецьку : [в 4 т.] / Нац. акад. пед. наук України, Укр. асоц. Василя Сухомлинського, ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського, Донец. облас. ін-т післядиплом. пед. освіти. – Донецьк : Витоки, 2012. – Т. 1. – С. 9–17 ; Рідна шк. – 2012. – № 7. – С. 3–7.

Ідеї свободи у поглядах В. О. Сухомлинського / О. В. Сухомлинська // В. О. Сухомлинський у роздумах сучасних українських педагогів : монографія / [упоряд.: О. В. Сухомлинська, А. Я. Савченко ; авт. кол.: О. В. Сухомлинська, А. Я. Савченко, В. С. Курило та ін.]. – Луганськ : Вид-во ДУ «ЛНУ ім. Тараса Шевченка», 2012. – С. 34–42.

Идеи свободы во взглядах В. А. Сухомлинского / О. В. Сухомлинская // В. А.

Сухомлинский в размышлениях современных украинских педагогов : монография / [сост.: О. В. Сухомлинская, А. Я. Савченко ; авт. кол.: О. В. Сухомлинская, А. Я. Савченко, В. С. Курило и др.]. – Луганск : Изд-во ГУ «ЛНУ им. Тараса Шевченко», 2012. – С. 36–46.

Некоторые аспекты эволюции восприятия творчества В. А. Сухомлинского / О. В. Сухомлинская // В. А. Сухомлинский в размышлениях современных украинских педагогов : монография / [сост.: О. В. Сухомлинская, А. Я. Савченко ; авт. кол.: О. В. Сухомлинская, А. Я. Савченко, В. С. Курило и др.]. – Луганск : Изд-во ГУ «ЛНУ им. Тараса Шевченко», 2012. – С. 79–103.

Освітологія і етнопедагогіка в дії : [доп. на Заг. звітно-виб. зборів НАПН України] / О. Сухомлинська // Пед. газета. – 2012. – Берез. (№ 3). – С. 3.

Психотехніка – втрачений напрям радянської педагогічної науки і практики / О. В. Сухомлинська // Педагогічна і психологічна науки в Україні : зб. наук. пр. : в 5 т. / Нац. акад. пед. наук України. – Київ, 2012. – Т. 1. Загальна педагогіка та філософія освіти. – С. 107–125 ; Історико- педагогічний альманах / Нац. акад. пед. наук, Уман. держ. пед. ун-т ім. Павла Тичини. – Умань, 2012. – № 2. – С. 6–12.

В. О. Сухомлинський і моральне виховання: трансформація педагогічних цінностей / О. В. Сухомлинська // В. О. Сухомлинський у роздумах сучасних українських педагогів : монографія / [упоряд.: О. В. Сухомлинська, А. Я. Савченко ; авт. кол.: О. В. Сухомлинська, А. Я. Савченко, В. С. Курило та ін.]. – Луганськ : Вид-во ДУ «ЛНУ ім. Тараса Шевченка», 2012. – С. 64–73.

В. А. Сухомлинский и нравственное воспитание: трансформация педагогических ценностей / О. В. Сухомлинская // В. А. Сухомлинский в размышлениях современных украинских педагогов : монография / [сост.: О. В. Сухомлинская, А. Я. Савченко ; авт. кол.: О. В. Сухомлинская, А. Я. Савченко, В. С. Курило и др.]. – Луганск : Изд-во ГУ «ЛНУ им. Тараса Шевченко», 2012. – С. 69–78.

Василь Олександрович Сухомлинський – наукова біографія / О. В. Сухомлинська // В. О. Сухомлинський у роздумах сучасних українських педагогів : монографія / [упоряд.: О. В. Сухомлинська, А. Я. Савченко ; авт. кол.: О. В. Сухомлинська, А. Я. Савченко, В. С. Курило та ін.]. – Луганськ : Вид-во ДУ «ЛНУ ім. Тараса Шевченка», 2012. – С. 14–24.

Василий Александрович Сухомлинский – научная биография / О. В. Сухомлинская // В. А. Сухомлинский в размышлениях современных украинских педагогов : монография / [сост.: О. В. Сухомлинская, А. Я. Савченко ; авт. кол.: О. В. Сухомлинская, А. Я. Савченко, В. С. Курило и др.]. – Луганск : Изд-во ГУ «ЛНУ им. Тараса Шевченко», 2012. – С. 15–26.

Трансформація освіти в Україні та педагогічний доробок Василя Сухомлинського // В. О. Сухомлинський у роздумах сучасних українських педагогів : монографія / [упоряд.: О. В. Сухомлинська, А. Я. Савченко ; авт. кол.: О. В. Сухомлинська, А. Я. Савченко, В. С. Курило та ін.]. – Луганськ : Вид-во ДУ «ЛНУ ім. Тараса Шевченка», 2012. – С. 25–33.

Трансформация образования в Украине и педагогическое наследие Василия Сухомлинского // В. А. Сухомлинский в размышлениях современных украинских педагогов : монография / [сост.: О. В. Сухомлинская, А. Я. Савченко ; авт. кол.: О. В. Сухомлинская, А. Я. Савченко, В. С. Курило и др.]. – Луганск : Изд-во ГУ «ЛНУ им. Тараса Шевченко», 2012. – С. 27–35.

У пошуках справжнього : [передм. до кн.] / Ольга Сухомлинська // В. О. Сухомлинський Серце віддаю дітям / Василь Сухомлинський. – [Харків] : Акта, 2012.

– С. 5–22.

Філософія для дітей у етичній спадщині В. О. Сухомлинського // В. О. Сухомлинський у роздумах сучасних українських педагогів : монографія / [упоряд.: О. В. Сухомлинська, А. Я. Савченко ; авт. кол.: О. В. Сухомлинська, А. Я. Савченко, В. С. Курило та ін.]. – Луганськ : Вид-во ДУ «ЛНУ ім. Тараса Шевченка», 2012. – С. 52–63.

Философия для детей в этическом наследии В. А. Сухомлинского // В. А. Сухомлинский в размышлениях современных украинских педагогов : монография / [сост.: О. В. Сухомлинская, А. Я. Савченко ; авт. кол.: О. В. Сухомлинская, А. Я. Савченко, В. С. Курило и др.]. – Луганск : Изд-во ГУ «ЛНУ им. Тараса Шевченко», 2012. – С. 56–68.

Художні мініатюри В. Сухомлинського в культурологічному вимірі // В. О. Сухомлинський у роздумах сучасних українських педагогів : монографія / [упоряд.: О. В. Сухомлинська, А. Я. Савченко ; авт. кол.: О. В. Сухомлинська, А. Я. Савченко, В. С. Курило та ін.]. – Луганськ : Вид-во ДУ «ЛНУ ім. Тараса Шевченка», 2012. – С. 43–51.

Художественные миниатюры В. Сухомлинского в культурологическом измерении // В. А. Сухомлинский в размышлениях современных украинских педагогов : монография / сост.: О. В. Сухомлинская, А. Я. Савченко ; [авт. кол.: О. В. Сухомлинская, А. Я. Савченко, В. С. Курило и др.]. – Луганск : Изд-во ГУ «ЛНУ им. Тараса Шевченко», 2012. – С. 47–55.

Упоряд.: Сухомлинський В. О. Серце віддаю дітям / Василь Сухомлинський. – [Харків] : Акта, 2012. – 564 с.**Упоряд.: Сухомлинский В. А.** Сердце отдаю детям / Василий Сухомлинский. – [Харьков] : Акта, 2012. – 564 с.

Ред.: Василь Сухомлинський у діалозі з сучасністю: здоров'я через освіту : матеріали V Міжнар. та XIX Всеукр. пед. чит., Донецьк, 11–12 жовт. 2012 р. : [у 4 т.] / М-во МОНмолодьспорту України, Нац. акад. пед. наук України, освіти і науки, Укр. асоц. імені Василя Сухомлинського, Донец. облас. ін-т післядиплом. пед. освіти ; [редкол.: Савченко О. Я., Сухомлинська О. В., Бех І. Д. та ін.]. – Донецьк : Витоки, 2012. Т. 1. – 366 с. – .. Т. 2. – 256 с. – .. Т. 3. – 164 с. – .. Т. 4. – 388 с.

Ред.: Вища педагогічна освіта і наука України: історія, сьогодення та перспективи розвитку. Одеська область / Нац. акад. пед. наук України, Асоц. ректорів пед. ун-тів Європи, Ін-т вищ. освіти НАПН України, Південноукр. нац. пед. ун-т ім. К. Д. Ушинського ; [ред. рада: В. Г. Кремень, В. П. Андрушенко, Г. О. Нестеренко ... Сухомлинська О. В. ; чл. ред. ради: Л. В. Губерський та ін.]. – Київ : Знання України, 2012. – 319 с. – Член ред. ради. – До 195-річчя Південноукр. нац. пед. ун-ту ім. К. Д. Ушинського.

Ред.: Вища педагогічна освіта і наука України: історія, сьогодення та перспективи розвитку. Львівська область / Нац. акад. пед. наук України, Асоц. ректорів пед. ун-тів Європи, Ін-т вищ. освіти НАПН України ; [наук. консультант Петро Тронько ; ред. рада: Кремень В. Г. (голова), Андрушenko В. П., Нестеренко Г. О. ... Сухомлинська О. В. та ін. ; редкол. т.: Скотний В., Скотна Н. та ін.]. – Київ : Знання України, 2012. – 267 с. – Член ред. ради.

Ред.: Вища педагогічна освіта і наука України: історія, сьогодення та перспективи розвитку. Чернігівська область / Нац. акад. пед. наук України, Асоц. ректорів пед. ун-тів Європи, Ін-т вищ. освіти НАПН України ; [наук. консультант Петро Тронько ; ред. рада: Кремень В. Г. (голова), Андрушenko В. П., Нестеренко Г. О. ... Сухомлинська О. В. та ін. ; редкол. т.: Носко М. О. (голова) та ін.]. – Київ :

Знання України, 2012. – 419 с. – Бібліогр.: с. 413–419. – Член ред. ради.

Ред.: Географія та основи економіки в школі : наук.-метод. журн. М-во освіти і науки України, Акад. пед. наук України ; голов. ред. Микола Задорожний ; редкол.: Наталія Бєскова, Надія Бібік ... Ольга Сухомлинська [та ін.]. – 1995 – . – Київ : Пед. преса, 2012. – № 1–12. – Виходить 12 разів на рік.

Ред.: Історико-педагогічний альманах : наук.-фах. вид. ВАК України / засн. Нац. акад. пед. наук України, Уман. держ. пед. ун-ту ім. Павла Тичини, Всеукр. асоц. істориків педагогіки ; редкол.: Ольга Сухомлинська (голов. ред.), Лариса Березівська, Олена Біда, Тетяна Завгородня [та ін.]. – 2004.. – Умань, 2012. – № 1–2. – Виходить 2 рази на рік.

Ред.: Мистецтво та освіта : наук.-метод. журн. / М-во освіти і науки України, Нац. акад. пед. наук України ; редкол.: Л. М. Масол (голова), І. Д. Бех ... О. В. Сухомлинська [та ін.]. – 1995 – . – Київ : Пед. думка, 2012. – № 1–4. – Виходить 4 рази на рік.

Ред.: Педагогіка і психологія. Вісник НАПН України : наук.-теорет. та інформ. вісн. Нац. акад. пед. наук України / Нац. акад. пед. наук України, Держ. інформ.-вироб. підприємство, Вид-во «Пед. преса» ; [редкол: В. Г. Кремень (голов. ред.), О. І. Ляшенко (заст. голов. ред.), Н. Г. Несин (відп. секр.), В. П. Андрушенко, І. Д. Бех, В. Ю. Биков ... О. В. Сухомлинська [та ін.]. – 1993, верес. – . – Київ : Пед. думка, 2012. – № 1–4. – Виходить 4 рази на рік.

Ред.: Педагогічна і психологічна науки в Україні : [зб. наук. пр.] : у 5-ти т. / Нац. акад. пед. наук України ; [ред. рада: Кремень В. Г. (голова), Мадзігон В. М. (заст. голови), Луговий В. І. (заст. голови) ... Сухомлинська О. В. та ін.] – Київ : Пед. думка, 2012. – До 20-річчя НАПН України. Т.1 : Загальна педагогіка та філософія освіти. – 365 с. – Член ред. ради, .. т. Т.2 : Психологія, вікова фізіологія та дефектологія. – 398 с. – Член ред. ради. Т.3 : Загальна середня освіта. – 430 с. – Член ред. ради. Т.4 : Професійна освіта і освіта дорослих. – 510 с. – Член ред. ради. Т.5 : Вища школа. – 389 с. – Член ред. ради.

Ред.: Психолого-педагогічні проблеми сільської школи : наук. зб. / М-во освіти і науки, молоді та спорту України, Уман. держ. пед. ун-т ім. Павла Тичини ; [редкол.: Побірченко Н. С. (голов. ред.), Коберник О. М. (заст. голов. ред.), Бех І. Д. ... Сухомлинська О. В. та ін.]. – Умань : ПП Жовтий, 2012. Вип. 40. – 360 с. Вип. 42, ч. 1. – 365 с. Вип. 42, ч. 2. – 404 с. Вип. 43, ч. 2. – 411 с.

Ред.: Сучасний виховний процес: сутність та інноваційний потенціал : матеріали звіт. наук.-практ. конф. Ін-ту проблем виховання НАПН України (за 2011 р.) / Ін-т проблем виховання НАПН України ; [за ред. О. В. Сухомлинської та ін.]. – Івано-Франківськ : Типовіт, 2012. – Вип. 2. – 352 с.

Ред.: Шлях освіти : наук.-метод. журн. / М-во освіти і науки України, Нац. акад. пед. наук України, Асоц. працівників гімназій і ліцеїв України ; голов. ред. О. В. Сухомлинська ; редкол.: Босенко М. І., Дічек Н. П., Єрмаков І. Г. [та ін.]. – 1995 – . – Київ : Пед. преса, 2012. – № 1–4. – Виходить 4 рази на рік. – .

Рец.: Науковий простір академіка Олександри Савченко / [упоряд.: Я. П. Кодлюк, Т. Я. Довга, Л. М. Заліток, О. С. Покусова ; рецензенти: О. В. Сухомлинська та ін.]. – Київ : Богданова А. М., 2012. – 312 с.

Школа Сухомлинського у Павлиші – погляд крізь призму часу : наук.-поп. вид. / О. В. Сухомлинська. – Київ : Пед. думка, 2013. – 124 с.

Авторські педагогічні системи як складова оновлення національної школи /

Ольга Сухомлинська // Освітні реформи: місія, дійсність, рефлексія : монографія / за ред. Василя Кременя [та ін.]. – Київ : Едельвейс, 2013. – С. 397–404.

Архітектор дитячих сердець : [інтерв'ю з акад. НАПН України О. В. Сухомлинською / провела Соломія Буй ; фото надані Ольгою Сухомлинською] // День. – 2013. – 25–26 жовт. (№ 194/195). – Кольор. вкладка : Маршрут № 1. Мій учитель. – С. 28–30 : фот.

Довга дорога до правди : [розмова з академіком Ольгою Василівною Сухомлинською з нагоди видання книги В. О. Сухомлинського «Серце віддаю дітям» / розмову вела Ольга Коноваленко] // Освіта. – 2013. – 23–30 січ. (№ 4/5). – С. 4–5.

Ідеи В. А. Сухомлинского о здоровье детей в исторической перспективе / О. В. Сухомлинская // Психол.-пед. поиск. – 2013. – № 3. – С. 36–44.

Переднє слово / О. В. Сухомлинська // Диференційований підхід в історії української школи (кінець XIX – перша третина ХХ ст.) : монографія / [Сухомлинська О. В., Дічек Н. П., Березівська Л. Д. та ін.] ; Нац. акад. пед. наук України, Ін-т педагогіки. – Київ : Пед. думка, 2013. – С. 5–10.

Психотехніка і НОП крізь призму диференціації педагогічного процесу в школі (метаподогія і технології) / О. В. Сухомлинська // Диференційований підхід в історії української школи (кінець XIX – перша третина ХХ ст.) : монографія / [Сухомлинська О. В., Дічек Н. П., Березівська Л. Д. та ін.] ; Нац. акад. пед. наук, Ін-т педагогіки. – Київ : Пед. думка, 2013. – С. 373–422.

Василь Олександрович Сухомлинський – наукова біографія / О. В. Сухомлинська // Пед. вісн. – Кіровоград, 2013. – № 2/3. – С. 17–21.

К. Д. Ушинський на тлі доби / Сухомлинська О. В. // Вісн. Чернігів. нац. пед. ун-ту. Серія: Пед. науки / Чернігів. нац. пед. ун-т ім. Т. Г. Шевченка. – Чернігів, 2013. – Вип. 110. – С. 6–8. – Вип. присвяч. 190-річчю з дня народж. К. Д. Ушинського.

Філософія освіти в системі соціокультурного знання / О. Сухомлинська, Г. Пустовіт // Пед. газета. – 2013. – Берез. (№ 3). – С. 4.

Школа Сухомлинського як педагогічний проект / О. В. Сухомлинська // Проф.-техн. освіта. – 2013. – № 4. – С. 5–8 ; Освіта. – 2013. – 18–25 верес. (№ 41). – С. 6–7.

40 Years' Evolution of Vasyl Sukhomlynsky' Work Perception / Olga Sukhomlynska // The old and new thinking about education: Studia I Monografie / ed. Ryszard Kucha and Slavomir Cudak. – 2013. – № 43. – Р. 165–183.

Наук. рада: Освітні реформи: місія, дійсність, рефлексія : монографія / М-во освіти і науки України, Нац. пед. наук України, Від-ня заг. педагогіки та філософії освіти [та ін.] ; за ред.: Василя Кременя, Тадеуша Левовицького, Віктора Огнев'юка [та ін.] ; [наук. рада: Василь Кремень, Тадеуш Левовицький, Віктор Огнев'юк, Ольга Сухомлинська]. – Київ : Едельвейс, 2013. – 459 с. – Член наук. ради.

Ред.: Вища педагогічна освіта і наука України: історія, сьогодення та перспективи розвитку. Київська область / [авт. кол.: Андрющенко В. П. та ін. ; наук. консультант Петро Тронько ; ред. рада: В. Г. Кремень, В. П. Андрющенко, Г. О. Нестеренко ; чл. ред. ради: Л. В. Губерський ... О. В. Сухомлинська та ін.] ; НАПН України, Асоц. ректорів пед. ун-тів Європи, Ін-т вищ. освіти НАПН України. – Київ : Знання України, 2013. – 419 с. – Член ред. ради.

Ред.: Географія та економіка в рідній школі : наук.-метод. журн. / М-во освіти і науки України, Акад. пед. наук України ; голов. ред. М. П. Задорожний ; редакція: Н.

В. Бєскова, Ю. В. Бицюра ... О. В. Сухомлинська [та ін.]. – 1995 – . – Київ : Пед. преса, 2013. – № 1–12. – Щомісячник.

Ред.: Історико-педагогічний альманах : наук.-фах. вид. ВАК України / засн. АПН України, Уман. держ. пед. ун-ту ім. Павла Тичини, Всеукр. асоц. істориків педагогіки ; редкол.: Ольга Сухомлинська (голов. ред.), Лариса Березівська, Олена Біда [та ін.]. – 2004. . – Умань, 2013. – № 1–2. – Виходить 2 рази на рік.

Ред.: Мистецтво та освіта : наук.-метод. журн. / М-во освіти і науки України, Нац. акад. пед. наук України ; редкол.: Л. М. Масол (голова), І. Д. Бех ... О. В. Сухомлинська [та ін.]. – 1995 – . – Київ : Пед. думка, 2013. – № 1–4. – Виходить 4 рази на рік.

Ред.: Основні напрями досліджень з педагогічних і психологічних наук в Україні / Нац. акад. пед. наук України ; упоряд.: Регейло І. Ю., Смола Л. М. ; [ред. група: Луговий В. І., Гуржій А. М. ... Сухомлинська О. В. та ін.]. – Київ, 2013. – 48 с. – Член ред. р.

Ред.: Педагогіка і психологія. Вісник НАПН України : наук.-теорет. та інформ. вісн. НАПН України / Нац. акад. пед. наук України, Держ. інформ.-вироб. підприємство, Вид-во «Пед. преса» ; [редкол: В. Г. Кремень (голов. ред.), О. І. Ляшенко (заст. голов. ред.), Н. Г. Несин (відп. секр.) ... О. В. Сухомлинська [та ін.]. – 1993, верес. – . – Київ : Пед. думка, 2013. – № 1–4. – Виходить 4 рази на рік.

Ред.: Психолого-педагогічні проблеми сільської школи : наук. зб. / М-во освіти і науки України, Уман. держ. пед. ун-т ім. Павла Тичини ; [редкол.: Побірченко Н. С. (голов. ред.), Коберник О. М. (заст. голов. ред.), Бех І. Д. ... Сухомлинська О. В. та ін.]. – Умань : ПП Жовтій О. О., 2013 Вип. 44. – 358 с. – ..

Рец.: Яків Феофанович Чепіга (Зеленкевич) – видатний педагог, психолог, громадський діяч : біобібліогр. покажч. / Нац. акад. пед. наук України, Держ. наук.-пед. б-ка України ім. В. О. Сухомлинського ; [упоряд.: Н. В. Лисиця, Л. М. Айвазова, Л. М. Бублик та ін. ; рецензент О. В. Сухомлинська]. – Київ : Нілан-ЛТД, 2013. – 135, [8] с. – (Серія «Видатні педагоги світу» ; вип. 9).

Гуманістичний напрям педагогіки В. О. Сухомлинського / Сухомлинська Ольга // Джу Сяомань. Діалоги з відомими педагогами. – 2014. – С. 28–39. – Китайською мовою.

Освіта як багатомірна і багатофункціональна система / О. Сухомлинська // Пед. газета. – 2014. – Берез. (№ 3). – С. 3.

Радянська педагогіка як ідеологія: спроби історичної реконструкції / Ольга Сухомлинська // Історико-педагогічний альманах / Нац. акад. пед. наук, Уман. держ. пед. ун-т ім. Павла Тичини. – Умань, 2014. – № 1. – С. 4–24.

Русский язык в Украине: слово и его функции / проф. др Ольга Сухомлинская // Годишњак учителскога факултета у Врању. Година пета / Универзитет у Нишу, Учителски факултет у Врање ; за издавача проф. др Стојан Џенић, декан. – Врање, 2014. – С. 331–337.

Тематика історико-педагогічних досліджень як особливий вимір і перспектива / Ольга Сухомлинська // Українська історико-педагогічна наука в дзеркалі тематики дисертаційних досліджень : хронол.-темат. покаж. / Уман. держ. пед. ун-т ім. Павла Тичини. – Умань, 2014. – С. 8–14.

Наук. консультант: Підручники і навчальні посібники з гуманітарних дисциплін для початкових і середніх навчальних закладів (1918–1945 рр.) з фонду Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О.

Сухомлинського : каталог / Нац. акад. пед. наук України, Держ. наук.-пед. б-ка України ім. В. О. Сухомлинського ; [упоряд.: Мацібора Н. Г., Бондарчук О. Б., Іващенко В. М. та ін. ; наук. консультант Сухомлинська О. В. ; наук. ред. П. І. Рогова]. – Київ : ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського, 2014. – 376 с.

Наук. консультант: В. О. Сухомлинський. Біобібліографія: 2008–2013 pp. : біобібліогр. покажч. / Нац. акад. пед. наук України, Держ. наук.-пед. б-ка України ім. В. О. Сухомлинського ; упоряд. Л. М. Заліток ; наук. консультант О. В. Сухомлинська ; [наук. ред. П. І. Рогова ; бібліогр. ред. Л. О. Пономаренко]. – Вінниця : Вид-во Нілан-ЛТД, 2014. – 256 с. – (Серія «Видатні педагоги світу» ; вип. 10).

Автор проекту, наук. ред.: Українська історико-педагогічна наука у дзеркалі тематики дисертаційних досліджень (1995–2014) : хронол.- темат. покажч. закоординованих тем дис. дослідж. зі спец. 13.00.01 / [автор проекту Сухомлинська О. В. ; наук. консультант Побірченко Н. С. ; наук. ред. Сухомлинська О. В. ; упоряд. : Коляда Н. М., Албул І. В., Бондаренко Г. В. та ін.]. / Уман. держ. пед. ун-т ім. Павла Тичини. – Умань : ФОП Жовтий, 2014. – 357 с.

Ред.: Актуальні проблеми сучасних історико-педагогічних досліджень шкільної освіти : зб. тез і анат. матеріалів XIV Всеукр. іст.-пед. наук.-практ. конф. / Нац. акад. пед. наук України, Ін-т педагогіки НАПН України ; [редкол.: Сухомлинська О. В. та ін.]. – Київ : Пед. думка, 2014. – 111 с.

Ред.: Географія та економіка в рідній школі : наук.-метод. журн. / М-во освіти і науки України, Акад. пед. наук України ; голов. ред. М. П. Задорожний ; редкол.: Н. В. Бєскова, Ю. В. Бицюра ... О. В. Сухомлинська [та ін.]. – 1995 – . – Київ : Пед. преса, 2014. – № 1–12. – Щомісячник.

Ред.: Дошкільне виховання : щомісяч. наук.-метод. журн. М-ва освіти і науки України для педагогів і батьків / голов. ред. Ніна Олексіївна Андрусич ; редкол.: Бех Іван Дмитрович, Бєленька Ганна Володимирівна ... Сухомлинська Ольга Василівна [та ін.]. – 1993 – . – Київ : Вид-во «Світоч», 2014. – № 1–12. – Виходить 12 разів на рік.

Ред.: Історико-педагогічний альманах : наук.-фах. вид. ВАК України / засн. Нац. акад. пед. наук України, Уман. держ. пед. ун-ту ім. Павла Тичини, Всеукр. асоц. істориків педагогіки ; редкол.: Ольга Сухомлинська (голов. ред.), Лариса Березівська, Олена Біда [та ін.]. – 2004. . – Умань, 2014. – № 1–2. – Виходить 2 рази на рік.

Ред.: Мистецтво та освіта : наук.-метод. журн. / М-во освіти і науки України, Нац. акад. пед. наук України ; редкол.: Л. М. Масол (голова), І. Д. Бех ... О. В. Сухомлинська [та ін.]. – 1995 – . – Київ : Пед. думка, 2014. – № 1–4. – Виходить 4 рази на рік.

Ред.: Науковий вісник Миколаївського національного університету імені В. О. Сухомлинського. Пед. науки : зб. наук. пр. / Миколаїв. нац. у-нт ім. В. О. Сухомлинського ; ред.: О. Я. Савченко, О. В. Сухомлинська. – Миколаїв : МНУ ім. В. О. Сухомлинського, 2014. – Вип. 1.47 (114). – 346 с.

Ред.: Педагогіка і психологія. Вісник НАПН України : наук.-теорет. та інформ. вісн. Нац. акад. пед. наук України / Нац. акад. пед. наук України, Держ. інформ.-вироб. підприємство, Вид-во «Пед. преса» ; [редкол.: В. Г. Кремень (голов. ред.), О. І. Ляшенко (заст. голов. ред.), Н. Г. Несин (відп. секр.) ... О. В. Сухомлинська та ін.]. – 1993, верес. – . – Київ : Пед. думка, 2014. – № 1–4. – Виходить 4 рази на рік.

Ред.: Психологопедагогічні проблеми сільської школи : наук. зб. / М-во освіти і

науки України, Уман. держ. пед. ун-т ім. Павла Тичини ; [редкол.: Побірченко Н. С. (голов. ред.), Коберник О. М. (заст. голов. ред.), Бех І. Д. ... Сухомлинська О. В. та ін.]. – Умань : ФОП Жовтий О. О., 2014 Вип. 48. – 320 с.

Педагогіка : базовий підруч. для студентів вищ. навч. закл. III–IV р.а. / [авт. кол.: І. Ф. Прокопенко, В. Г. Кремень ... О. В. Сухомлинська та ін.]. – Харків : Фоліо, 2015. – С. 572.

Громадянське виховання і сучасна освіта: від здобутого – до нових акцентів і наголосів / О. В. Сухомлинська // Педагогіка і психологія. Вісн. НАПН України. – 2015. – № 2. – С. 5–13.

Дослідження мікроісторії в сучасному історико-педагогічному вимірі / О. В. Сухомлинська // Історико-педагогічний альманах / Нац. акад. пед. наук, Уман. держ. пед. ун-т ім. Павла Тичини. – Умань, 2015. – № 2. – С. 4–7.

Забезпечення світоглядної та духовно-моральної спрямованості освіти / Ольга Сухомлинська // Пед. газета. – 2015. – Січ.–лют. (№ 1). – С. 3. – Відділення загальної педагогіки та філософії освіти.

Про ідеї та підходи до виховання моральності: український погляд / О. В. Сухомлинська // Шк. світ. – 2015. – лют. (№ 4). – С. 4–20.

Радянська педагогіка як ідеологія. Спроба історичної реконструкції / О. В. Сухомлинська // Шк. світ. – 2015. – лют. (№ 4). – С. 21–41.

Толерантність як підхід до розгляду ідей В. О. Сухомлинського про дитину / Ольга Сухомлинська // Історико-педагогічний альманах / Нац. акад. пед. наук, Уман. держ. пед. ун-т ім. Павла Тичини. – Умань, 2015. – № 1. – С. 7–12.

Ред.: Географія та економіка в рідній школі : наук.-метод. журн. / М-во освіти і науки України, Акад. пед. наук України ; голов. ред. М. П. Задорожний ; редкол.: Н. В. Бескова, Ю. В. Бицюра ... О. В. Сухомлинська [та ін.]. – 1995 – . – Київ : Пед. преса, 2015. – № 1–12. – Щомісячник.

Ред.: Дошкільне виховання : щомісяч. наук.-метод. журн. М-ва освіти і науки України для педагогів і батьків / голов. ред. Ніна Олексіївна Андрусич ; редкол.: Бех Іван Дмитрович, Бєслєнська Ганна Володимирівна ... Сухомлинська Ольга Василівна [та ін.]. – 1993 – . – Київ : Вид-во «Світоч», 2015. – № 1–12. – Виходить 12 разівна рік. – ..

Ред.: Історико-педагогічний альманах : наук.-фах. вид. ВАК України / засн. Акад. пед. наук України, Уман. держ. пед. ун-ту ім. Павла Тичини, Всеукр. асоц. істориків педагогіки ; редкол.: Ольга Сухомлинська (голов. ред.), Лариса Березівська, Олена Біда [та ін.]. – 2004. . – Умань, 2015. – № 1–2. – Виходить 2 рази на рік.

Ред.: Мистецтво та освіта : наук.-метод. журн. / М-во освіти і науки України, Нац. акад. пед. наук України ; редкол.: Л. М. Масол (голова), І. Д. Бех ... О. В. Сухомлинська [та ін.]. – 1995 – . – Київ : Пед. думка, 2015. – № 1–4. – Виходить 4 рази на рік.

Ред.: Науковий вісник Миколаївського національного університету імені В. О. Сухомлинського. Пед. науки : зб. наук. пр. / [редкол.: Будак В. Д. ... О. Я. Савченко, О. В. Сухомлинська. – Миколаїв : МНУ ім. В. О. Сухомлинського, 2015. Вип. 1, лют. – 352 с. Вип. 2, трав. – 224 с. Вип. 3, верес. – 320 с. Вип. 4, груд. – 196 с.

Ред.: Педагогіка і психологія. Вісник НАПН України : наук.-теорет. та інформ. вісн. НАПН України / Нац. акад. пед.. наук України, Держ. інформ.-вироб. Підприємство, Вид-во «Пед. преса» ; [редкол: В. Г. Кремень (голов. ред.), О. І. Ляшенко (заст. голов. ред.), Н. Г. Несин (відп. секр.) ... О. В. Сухомлинська та

ін.]. – 1993, верес. – . – Київ : Пед. думка, 2015. – № 1–4. – Виходить 4 рази на рік.

Ред.: Психолого-педагогічні проблеми сільської школи : наук. зб. / М-во освіти і науки України, Уман. держ. пед. ун-т ім. Павла Тичини ; [редкол.: Побірченко Н. С. (голов. ред.), Коберник О. М. (заст. голов. ред.), Бех І. Д. ... Сухомлинська О. В. та ін.]. – Умань : ФОП Жовтий О. О., 2015. Вип. 53. – 434 с.

Ред.: Український педагогічний журнал : наук. журн. / засн. Ін-т педагогіки НАПН України ; наук. рада: Кремень В. Г., Гриневич Л. М. ... Сухомлинська О. В. ; редкол.: О. М. Топузов (голов. ред.), М. В. Головко (заст. голов. ред.) ... Л. Д. Березівська [та ін.]. – 2015, січ. . – Київ, 2015. – № 1–4. – Виходить 4 рази на рік. – Член наук. ради.

Рец.: Сбруєва А. А. Історія педагогіки у схемах, картах, діаграмах : навч. посіб. / А. А. Сбруєва, М. Ю. Рисіна, Н. Г. Осьмук ; [рецензент Сухомлинська О. В.]. – Суми : ВВП «Мрія», 2015. – 250 с.

Про цю книгу : [передмова до кн.] / Ольга Сухомлинська // Сухомлинський В. О. Я розповім вам казку... Філософія для дітей / Василь Сухомлинський. – Харків : «Школа», 2016. – С. 5–12. **Упоряд.: Сухомлинський В. О.** Я розповім вам казку... Філософія для дітей / Василь Сухомлинський ; уклад. О. В. Сухомлинська. – Харків : «Школа», 2016. – 576 с.

Наук. консультант: НАПН України, Педагогічний музей України / [уклад. : В. О. Гайдей, О. П. Міхно ; наук. консультант О. В. Сухомлинська]. – Київ : ПМУ, 2016. – 212 с.

Ред.: Географія та економіка в рідній школі : наук.-метод. журн. / М-во освіти і науки України, Акад. пед. наук України ; голов. ред. М. П. Задорожний ; редкол.: Н. В. Бєскова, Ю. В. Бицюра ... О. В. Сухомлинська [та ін.]. – 1995 – . – Київ : Пед. преса, 2016. – № 1–7/8. – Щомісячник.

Ред.: Дошкільне виховання : щомісяч. наук.-метод. журн. М-ва освіти і науки України для педагогів і батьків / голов. ред. Ніна Олексіївна Андрусич ; редкол.: Бех Іван Дмитрович, Бєленька Ганна Володимирівна ... Сухомлинська Ольга Василівна [та ін.]. – 1993 – . – Київ : Вид-во «Світоч», 2016. – № 1–8. – Виходить 12 разів на рік.

Ред.: Історико-педагогічний альманах : наук.-фах. вид. ВАК України / засн. Акад. пед. наук України, Уман. держ. пед. ун-ту ім. Павла Тичини, Всеукр. асоц. істориків педагогіки ; редкол.: Ольга Сухомлинська (голов. ред.), Лариса Березівська, Олена Біда [та ін.]. – 2004. . – Умань, 2016. – № 1. – Виходить 2 рази на рік.

Ред.: Педагогіка і психологія. Вісник НАПН України : наук.-теорет. та інформ. вісн. НАПН України / Нац. акад. пед.. наук України, Держ. інформ.-вироб. підприємство, Вид-во «Пед. преса» ; [редкол: В. Г. Кремень (голов. ред.), О. І. Ляшенко (заст. голов. ред.), Н. Г. Несин (відп. секр.) ... О. В. Сухомлинська [та ін.]. – 1993, верес. – . – Київ : Пед. думка, 2016. – № 1–2. – Виходить 4 рази на рік.

Ред.: Український педагогічний журнал : наук. журн. / засн. Ін-т педагогіки НАПН України ; наук. рада: Кремень В. Г., Гриневич Л. М. ... Сухомлинська О. В. ; редкол.: О. М. Топузов (голов. ред.), М. В. Головко (заст. голов. ред.) ... Л. Д. Березівська [та ін.]. – 2015, січ. – . – Київ, 2016. – № 1/2. – Виходить 4 рази на рік. – Член наук. ради.

Василь Сухомлинський крізь призму часу: деякі зауваги до розгляду ідей. / О. В. Сухомлинська // Інноватика у вихованні : зб. наук. пр. / Рівн. держ. гуманітар. ун-т. Рівне, 2020. Вип. 11, т. 1. С. 6–16. URL:

<https://ojs.itup.com.ua/index.php/iiu/article/view/279/193> (дата звернення: 05.11.2020).
(Індексується базою даних Index Copernicus).

Моральне виховання як константа виховного процесу: характеристика проблематики в часовому вимірі. / О. В. Сухомлинська // Нова педагогічна думка. 2020. № 3 (103). С. 3-12. DOI: 10.37026/2520-6427-2020-103-3-3-12

Педагогічний досвід крізь призму ідей і практики Василя Сухомлинського в ретроперспективі / О. В. Сухомлинська // Наук.-пед. студії. 2020. Вип. 4. С. 64–74.
URL: <http://npstudies.dnppb.gov.ua/article/view/222233/222389>. DOI:
<https://doi.org/10.32405/2663-5739-2020-4-64-74> (Індексується базою даних Index Copernicus)

Відображення змісту Всеукраїнських педагогічних читань «Василь Сухомлинський у діалозі з сучасністю» у бібліографічних покажчиках, присвячених педагогові / О. В. Сухомлинська // Інформаційне забезпечення сфери освіти та науки України : матеріали звіт. наук.-практ. конф. ДНПБ України ім. В.О. Сухомлинського, 22 грудня 2020 р., Київ / НАПН України, Держ. наук.-пед. б-ка України ім. В. О. Сухомлинського ; [редкол.: Л. Д. Березівська (голов. ред.), Д. О. Закатнов, С. В. Тарнавська (відп. за вип.) та ін.]. Вінниця; ТОВ «ТВОРІ», 2020. С. 28–29. URL: https://dnppb.gov.ua/wp-content/uploads/2020/12/abstracts_collection_2020.pdf (дата звернення: 06.01.2021).

Бібліографічні покажчики як джерела історико-педагогічних досліджень з Сухомлиністики / О. В. Сухомлинська // Дослідницькі підходи до історико-педагогічних розвідок: від традицій до новацій : зб. матеріалів наук.-методол. семінару / ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського ; редкол.: Березівська Л. Д. (голова редкол.), Тарнавська С. В. та ін. Київ, 2020. С. 5–7. URL: <https://dnppb.gov.ua/ua/?ourpublications=25617>

Ставлення до дитячої обдарованості: приклад чи ілюзія / О. В. Сухомлинська // Зб. Підтримка і супровід обдар. учнів в суч. інтернет-освітньому просторі. Матеріали Всеукр. наук.-практ. онлайн конф. 27 жовтня 2020 р. С.7–13. URL: http://novyny.ostriv.in.ua/special/get_file/code-81FF022C1810F

Енциклопедія освіти / Нац. акад. пед. наук України; [гол. ред. В. Г. Кремень; заст. гол. ред. В. І. Луговий, О. М. Топузов; відп. наук. секр. С. О. Сисоєва; редкол.: О. І. Ляшенко, С. Д. Максименко, Н. Г. Ничкало, П. Ю. Саух, Л. Д. Березівська, І. Д. Бех, В. Ю. Биков, М. С. Гальченко, В. В. Засенко, С. А. Калашнікова, М. О. Кириченко, Л. Б. Лук'янова, В. Г. Панок, В. О. Радкевич, О. Я. Савченко, М. М. Слюсаревський, О. В. Сухомлинська]: 2-ге вид., допов. та перероб. Київ: Юрінком Інтер, 2021. 1144 с. (Антична педагогіка, с. 41; Архіви, с. 46; Біогенетичний закон, с. 83; Вальдорфська педагогіка, с. 97; Вільне виховання, с. 132; Всеукраїнська асоціація Василя Сухомлинського, с. 142; Драгоманов Михайло Петрович, с. 269; Експериментальна педагогіка, с. 285; Історія педагогіки як наука, с. 429; Київська духовна академія (КДА), с. 443; Комплексна система навчання, с. 472; Культуроідповідність, с. 504; Корчак Януш, с. 490; Монтессорі Марія, с. 591; Педологія, с. 745; Рефлексологія, с. 873; Реформаторська педагогіка, с. 875; Соколянський Іван Панасович, с. 933; Сухомлинський Василь Олександрович, с. 993; Френе Селестен, с. 1067.

Голоси історії: Василь Сухомлинський в оцінці Метью Ліппмана. Педагогічні інновації: ідеї, реалії, перспективи / НАПН України, Ін-т обдар. дитини. Київ, 2021. Вип. 1. С. 41–46. DOI: [http://doi.org/10.32405/2413-4139-2020-1\(26\)-41-46](http://doi.org/10.32405/2413-4139-2020-1(26)-41-46). (Видання категорії «Б», індексується Google Scholar, Index Copernicus International, Research Bib, Ulrichsweb Global Serials Directory, Eurasian Ecientific Journal Index).

Праці сучасних українських науковців у вимірі сухомлиністики. Нова пед. думка.

2021. № 2. С. 3–11. DOI: <http://doi.org/10.37026/2520-6427-2021-106-2-3-11>. (Видання категорії «Б», індексується Google Scholar, Index Copernicus International).
- Українсько-польські педагогічні впливи в історичному вимірі: випадок В. Сухомлинського** : (новий коментар до вже розглядуваної теми). *Ponad podziałami. Wspólne perspektywy i dążenia w polsko-ukraińskiej współpracy naukowej = Beyond division. Shared perspectives and aspirations in Polish-Ukrainian scientific cooperation = За поділом. Спільні перспективи та прагнення в польсько-українському науковому співробітництві* : monografia / red. nauk.: Leszek Pawelski, Marek Rembierz. Szczecinek ; Dąbrowa Górnica, 2021. S. 83–99. URL: <https://lib.iitta.gov.ua/727638/1/Ponad%20podzia%C5%82ami%20C%20281%29%20%281%29.pdf> (дата звернення: 05.11.2021).
- Wasyl Suchomliński jako reprezentant ukraińsko-polskich więzi pedagogicznych.** *Zeszyty Naukowe Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej im. Witelona w Legnicy*. 2021. Т. 2, nr 39. S. 77–87. DOI: 10.5604/01.3001.0014.9224. URL: <http://zn.pwsz.legnica.edu.pl/resources/html/article/details?id=216396> (дата звернення: 06.11.2021). (Індексується базами даних: The Central European Journal of Social Sciences and Humanities (CEJSH), BazEkon, BazHum, Index Copernicus Journal Master List).
- До питання про становлення української педагогічної термінології: історіографічний аспект.** Понятійно-термінологічний апарат історико-педагогічних досліджень: історія і сучасні підходи : зб. матеріалів VI Всеукр. наук.-методол. семінару з історії освіти, 19 трав. 2021 р., Київ / НАПН України, Від-ня заг. педагогіки та філософії освіти, ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського та ін. Вінниця, 2021. С. 8–10. URL: http://dnpb.gov.ua/wp-content/uploads/2021/06/Conceptual_and_terminological_apparatus_2021.pdf.
- Про тематичну спрямованість Міжнародних та Всеукраїнських педагогічних читань «Василь Сухомлинський у діалозі з сучасністю» (1991–2020).** Інформаційне забезпечення сфери освіти та науки : зб. матеріалів звіт. наук.-практ. конф. / НАПН України, Від-ня заг. педагогіки та філософії освіти, ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського. Київ, 2021. С. 29-30. URL: <https://dnpb.gov.ua/ua/?ourpublications=30107>.
- Прочитання Олександрою Савченко праць Василя Сухомлинського.** Олександра Яківна Савченко. Уроки співпраці і спілкування : зб. матеріалів I Всеукр. пед. читань пам'яті О. Я. Савченко, 4 листоп. 2021 р., Київ / НАПН України, Ін-т педагогіки НАПН України, ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського та ін. ; уклад. О. В. Онопрієнко. Київ, 2021. С. 87–91. DOI: <https://doi.org/10.32405/978-966-644-601-8-2021-104>.
- До питання про аналіз перебігу реформування загальної середньої освіти в Україні (1991–2021).** Тенденції забезпечення якості освіти : Міжнародна наук.-практ. конф., 22 січ. 2021 р., м. Дніпро : матеріали / Міжнар. гуманітар. дослідн. центр. Дніпро, 2021. С. 24–26. URL: <https://researcheurope.org/wp-content/uploads/2021/01/re-22.01.2021.pdf>.
- Ольга Сухомлинська: Мені здається, казки – найвище досягнення батька** : інтерв'ю з О. В. Сухомлинською / провела Лариса Семенова. *Кіровогр. правда*. 2021. 23 верес. (№ 37). С. 7. URL: <https://library.kr.ua/zmi2021/> (дата звернення: 08.11.2021).
- «Василь Сухомлинський. Актуальний. Модерновий. Справжній** : інтерв'ю з О. В. Сухомлинською / провела Лариса Семенова. *Вечір. газета*. Кропивницький, 2021. 24 верес. (№ 38). С. 7. URL: <http://www.vechirka.com.ua/vasil-suxomlinskii-aktsualnii-modernovii-spravzhni> (дата звернення: 08.11.2021).
- Антологія текстів з реформування змісту загальної середньої освіти в Україні (1991–2017)** : хрестоматія / НАПН України, ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського ; [упоряд.: Березівська Л. Д., Гавриленко Т. Л., Сухомлинська О. В., та ін. ; наук. ред. : Березівська Л. Д., Сухомлинська О. В.], Вінниця : Твори, 2022. 525 с. URL:

<https://tinyurl.com/68hyje9r>

Міжнародні та Всеукраїнські педагогічні читання «Василь Сухомлинський у діалозі з сучасністю» (1993–2020) : бібліогр. покажч. / упоряд.: О. В. Сухомлинська, Л. В. Сухомлинська, Л. І. Страйгородська та ін. ; наук. консультант О. В. Сухомлинська ; наук. ред. Л. Д. Березівська ; бібліогр. ред. Є. Ф. Демида. НАПН України, ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського. Вінниця : Твори, 2022. 444 с. URL: <https://tinyurl.com/yc5frfhn>

Сухомлинська О. В. Відображення побуту дитини шкільного віку у вітчизняних наукових і літературних джерелах. Інноватика у вихованні : зб. наук. праць. Вип. 15. 2022. С. 6–17. URL: <https://doi.org/10.35619/iiu.v1i15>.

Сухомлинська О. В. Василь Григорович Кремень – академік, філософ, політик, новатор [Електронний ресурс]. Наук.-пед. студії : [електрон. наук. фах. вид.]. Київ, 2022. Вип. 6. С. 214–217. DOI: <https://doi.org/10.32405/2663-5739-2022-6-214-217>.

Сухомлинська Ольга. Понятійно-термінологічна система педагогічної науки як предмет наукових досліджень. Соціальна робота та соціальна освіта. 2022. Вип. 1(8). С. 5–17. URL: <http://srso.udpu.edu.ua/article/view/262601>.

Сухомлинська О. В. Бібліографічний покажчик «Міжнародні та всеукраїнські педагогічні читання “Василь Сухомлинський у діалозі з сучасністю” (1993–2020)» як інноваційний проект. Інформаційне забезпечення сфери освіти та науки України в умовах воєнного стану : матеріали звіт. наук.-практ. конф. ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського, 20 груд. 2022 р., Київ / НАПН України, Держ. наук.-пед. б ка України ім. В. О. Сухомлинського ; [редкол.: Л. Д. Березівська (голов. ред.), Д. О. Закатнов, С. В. Тарнавська (відп. за вип.) та ін.]. Вінниця : ТВОРИ, 2022. С. 34–36. URL: <https://dnpb.gov.ua/ua/?ourpublications=32994>

Сухомлинська О. В. Освітній простір Олександра Антоновича Захаренка (1937-2002) як особлива перспектива вивчення дитинства. Олександр Захаренко: діалог із сучасністю : зб. тез за результатами Всеукр. марафону пед. ідей до 85-річчя з дня народження Народного учителя. Черкаси : ЧНУ ім. Богдана Хмельницького, 2022. С. 15–18.

Сухомлинська О. В. Подружжя педагогів в українській біографістиці: до питання про визначення дослідницьких підходів. Педагогічна біографіка та біографістика в сучасному науково-інформаційному просторі : зб. матеріалів VII Всеукр. наук.-методол. семінару з історії освіти, 20 трав. 2022 р., Київ / НАПН України, Від-ня філософії освіти, загальної та дошкільної педагогіки, ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського та ін. ; редкол.: Березівська Л. Д. (голова редкол.), Сухомлинська О. В., Тарнавська С. В. ; літ. ред. Бойко О. А. ; бібліогр. ред. Павленко Т. С. Київ, 2022. С. 28–29. URL: <https://dnpb.gov.ua/ua/?ourpublications=31216>

2023

Статті

Scopus/WoS

Sukhomlynska, O., Cockerill, A. (2023). Moral Education as a Constant Factor in the Pedagogical Process. In: Lovat, T., Toomey, R., Clement, N., Dally, K. (eds) Second International Research Handbook on Values Education and Student Wellbeing. Springer International Handbooks of Education. Springer, Cham. https://doi.org/10.1007/978-3-031-24420-9_24

Фахові/категорія Б

Сухомлинська О. В. Василь Сухомлинський про захисне виховання: сьогоднішні рефлексії. Інноватика у вихованні: зб. наук. пр. Вип. 18. / М-во освіти і науки України,

Рівнен.держ.гуманіт.ун-т;упоряд.: О. Б. Петренко; ред.кол.: О. Б. Петренко, Н. Б. Грицай, Т. С. Щіпан та ін. Рівне: РДГУ, 2023. 328 с. С. 6–14. DOI: <https://doi.org/10.35619/iiu.v1i18.563>

Тези/матеріали конференцій

Сухомлинська О. В. Педагогічна біографістика в історичному контексті (актуальні питання). Педагогічна біографіка в освітньо-науковому просторі в умовах воєнної доби: нові виклики і завдання : зб. матеріалів VIII Всеукр. наук.-практ. конф. з історії освіти з міжнар. уч., 16 трав. 2023 р., Київ / НАПН України, Від-ня філософії освіти, загальної та дошкільної педагогіки, ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського [та ін. ; редкол.: Березівська Л. Д. (голова редкол.), Міхно О. П., Антонець Н. Б., Тарнавська С. В., Середа Х. В.]. – Вінниця : ТВОРИ, 2023. – 154 с. С. 48–52. URL: http://dnpb.gov.ua/wp-content/uploads/2023/06/Seminar_abstract_collection_16.052023.pdf

Сухомлинська О. В. Олександра Савченко і Всеукраїнські педагогічні читання «Василь Сухомлинський у діалозі з сучасністю». Василь Сухомлинський у діалозі з сучасністю. Василь Сухомлинський у діалозі з сучасністю. Грані особистості педагога у вимірах сьогодення (до 105-ї річниці від дня народження та 30-річчя проведення всеукраїнських педагогічних читань) : зб. матеріалів XIII Міжнародних та XXX Всеукр. педагогіч. чит., 20 вересня 2023 р., Київ / НАПН України, Від-ня філософії освіти, загальної та дошкільної педагогіки, ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського [редкол.: Сухомлинська О. В., Сухомлинська Л. В. та ін.]. – Вінниця : ТВОРИ, 2023. – 110 с. С. 25–27. URL: <https://dnpb.gov.ua/ua/?ourpublications=37360>

Сухомлинська О. В. Постать Володимира Дурдуківського: до історіографії питання. Інформаційне забезпечення сфери освіти та науки України в умовах воєнного стану : матеріали звіт. наук.-практ. конф. ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського, 18 грудня 2023 р., Київ / НАПН України, Від-ня філософії освіти, загальної та дошкільної педагогіки, ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського ; [редкол.: Л. Д. Березівська (голов. ред.), Г. М. Романова, С. В. Тарнавська (відп. за вип.) та ін.]. – Вінниця : ТВОРИ, 2023. – 109 с. С. 36–38. <https://dnpb.gov.ua/wp-content/uploads/2023/12/abstracts-collection-2023.pdf>

Сухомлинська О. В. Михайло Гордієвський – одеський представник Розстріляного відродження. Педагогічне краєзнавство крізь призму історико-культурних явищ та процесів в Україні : зб. матеріалів Всеукр. наук.-практ. конф. (Умань, 21 листоп. 2023 р.) / МОН України, Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини, Ф-т соц. та психологічної освіти, Каф. соц. пед. та соц. роботи ; [редкол.: О. О. Кравченко (голов. редкол.), Н. М. Коляда, Н. В. Левченко ; рец.: О. Б. Петренко, О. Л. Кірдан]. – Київ : Компрінт, 2023. – 145 с. С. 8–10. <http://surl.li/pmovx>

Участь у науково-практичних заходах

Назва заходу	Тема доповіді	Місце проведення	Дата проведення
Міжнародна наук.-практ. конференція «Тенденції забезпечення якості освіти»	До питання про аналіз перебігу реформування загальної середньої освіти в Україні (1991–2021)	м. Дніпро	22 січня 2021 р.
Круглий стіл «До 30-річчя Всеукраїнської асоціації Василя Сухомлинського: історія і сучасність» (присвячується пам'яті О. Я. Савченко)	Тридцятиліття Асоціації як особлива перспектива розгортання досліджень з біографістики та джерелознавства	ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського, Всеукраїнська асоціація Василя Сухомлинського, м. Київ	24 березня 2021 р.
VI Всеукраїнський науково-методологічний семінар з історії освіти «Понятійно-термінологічний апарат історико-педагогічних досліджень: історія і сучасні підходи» (у рамках Всеукраїнського фестивалю науки – 2021 та до 30-ї річниці незалежності України)	До питання про становлення української педагогічної термінології: історіографічний аспект	ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського, м. Київ	19 травня 2021 р.
XI Міжнародні і XXVIII Всеукраїнські педагогічні читання «Василь Сухомлинський у діалозі із сучасністю. Розмірковуємо про художньо-емоційний світ дитинства»	Василь Сухомлинський і його художньо-образний світ	МОН України, НАПН України, Департамент освіти і науки, молоді та спорту Закарпатської ОДА, Закарпатський інститут післядипломної педагогічної освіти, ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського, Всеукраїнська асоціація Василя Сухомлинського, кафедра теорії і методики виховання Рівненського	24 вересня 2021 р.

		державного гуманітарного університету, м. Ужгород	
Круглий стіл «Побут сільського школяра в доробку Василя Сухомлинського»	«Що таке побут школяра і як він відображенний у творах українських педагогів і письменників»	ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського, Всеукраїнська асоціація Василя Сухомлинського, м. Київ	19 жовтня 2021 р.
Звітна науково-практична конференція «Інформаційне забезпечення сфери освіти та науки»	Про тематичну спрямованість Міжнародних та Всеукраїнських педагогічних читань «Василь Сухомлинський у діалозі з сучасністю» (1991–2020)	ДНПБ України ім. В. О. Сухомлиńskiego, м. Київ	21 грудня 2021 р.
I Всеукраїнські педагогічні читання пам'яті О. Я. Савченко «Олександра Яківна Савченко. Уроки співпраці і спілкування»	Прочитання Олександрою Савченко праць Василя Сухомлинського	Інститут педагогіки НАПН України, ДНПБ України імені В. О. Сухомлинського, Педагогічний інститут Київського університету імені Бориса Грінченка, Бердянський державний педагогічний університет, Ізмаїльський державний гуманітарний університет, м. Київ	4 листопада 2021 р.
VII Всеукраїнський науково-методологічний семінар з історії освіти «Педагогічна біографіка та біографістика в сучасному науково-інформаційному просторі»	Подружжя педагогів в українській біографістиці: до питання про визначення дослідницьких підходів	ДНПБ України ім. В. О. Сухомлиńskiego, м. Київ	20 травня 2022 р.
Всеукраїнський марафон педагогічних ідей Олександра Антоновича	Освітній простір Олександра Антоновича Захаренка (1937-2002) як особлива перспектива вивчення	м. Черкаси	2 лютого 2022 р.

Захаренка	дитинства		
Міжнародна науково-практична конференція «Музейна педагогіка в контексті сучасних освітніх викликів»	Вітальне слово	м. Львів	21 вересня 2022 р.
Круглий стіл «Будівлі й класні кімнати в школі В. Сухомлинського крізь призму історії та сьогодення української освіти»	Про історію будівель Школи В. Сухомлинського в Павлиші	ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського, м. Київ	26 жовтня 2022 р.
XII Міжнародні та XXIX Всеукраїнські педагогічні читання «Василь Сухомлинський у діалозі з сучасністю. Шлях до серця дитини в травматичних ситуаціях життя»	Василь Сухомлинський про захисне виховання: сьогоднішні рефлексії	м. Чернігів	30 вересня 2022
Звітна науково-практична конференція «Інформаційне забезпечення сфери освіти та науки України в умовах воєнного стану»	Бібліографічний покажчик «Міжнародні та всеукраїнські педагогічні читання “Василь Сухомлинський у діалозі з сучасністю” (1993–2020)» як інноваційний проект	ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського, м. Київ	20 грудня 2022 р.
2023			
VIII Всеукраїнська науково-практична конференція з історії освіти з міжнародною участю «Педагогічна біографіка як складник національної пам'яті: нові виклики і завдання» http://dnpb.gov.ua/ua/?event_s=34742	Педагогічна біографістика в історичному контексті (актуальні питання).	ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського (м. Київ)	16.05.2023
XIII Міжнародні та XXX Всеукраїнські педагогічні читання «Василь Сухомлинський у діалозі з сучасністю. Грані особистості педагога у вимірах сьогодення» (до 105-ї річниці від дня народження та 30-річчя проведення всеукраїнських	Олександра Савченко і Всеукраїнські педагогічні читання «Василь Сухомлинський у діалозі з сучасністю».	ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського (м. Київ)	20.09.2023

педагогічних читань). http://surl.li/ltpq			
Всеукраїнська науково-практична інтернет-конференція з міжнародною участю, присвячена 105-й річниці від дня народження В. О. Сухомлинського «Творча спадщина В. О. Сухомлинського у контексті викликів воєнного часу» URL:https://cusu.edu.ua/images/stories/news_2023/golova/09/28-09-13-30/Prog_konf_27_09_23.pdf	Вітання учасникам Всеукраїнської науково-практичної інтернет конференції	Центральноукраїнський державний університет імені Володимира Винниченка (м. Кропивницький)	27.09.2023
ІІІ Всеукраїнські педагогічні читання «Контексти творчості Олександри Яківни Савченко» https://eportfolio.kubg.edu.ua/data/conference/9813/document.pdf	О.Я. Савченко і Всеукраїнські педагогічні читання «Василь Сухомлинський у діалозі із сучасністю»	Інститут педагогіки НАПН України	9.11.2023
Всеукраїнська науково-практична конференція «Педагогічне краєзнавство крізь призму історико-культурних явищ та процесів в Україні» https://mail.google.com/mail/u/0/#search/koliada_n%40ukr.net?projector=1	Михайло Гордієвський – одеський представник Розстріляного відродження.	Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини (м. Умань)	21.11.2023
Круглий стіл «Висвітлення творчого шляху Василя Сухомлинського та інших педагогів у віртуальному просторі – від відтворення образу до творення міфу» https://dnpb.gov.ua/ua/?event_id=36042	Гортаемо сторінки електронного видання «Педагогічний вісник» № 1–2 (59–60, 2023 р., присвяченого Василю Сухомлинському	ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського (м. Київ)	23.10.2023
Науково-практична конференція «Восьмі Фльорівські Читання» https://mail.google.com/mail/u/0/#inbox/FMfcgzGwHftwJMVJKnBGVTNFSLfQlhJJ?projector=1&messagePartId=0.2	Постать Тараса Шевченка у діяльності школи Володимира Дурдуківського	Навчально-науковий інститут історії та соціогуманітарних дисциплін імені О. М. Лазаревського (м. Чернігів)	17.11.2023

Звітна науково-практична конференція «Інформаційне забезпечення сфери освіти та науки» https://dnpb.gov.ua/wp-content/uploads/2023/12/Programa_zvitna_2023.pdf	Постаті Володимира Дурдуківського: до історіографії питання. «	ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського (м. Київ)	18.12.2023
--	--	--	------------

Науково-організаційна діяльність (експертна діяльність, членство в спеціалізованих вчених радах, участь у робочих/експертних групах, комісіях МОН, редколегіях періодичних видань тощо)

Вид діяльності	Примітки
Член вченої ради Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського	
Член науково-експертної ради ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського	
Комітет з державної премії України в галузі освіти. Указ Президента України від 30 вересня 2010 року № 929/2010	
Спеціалізована секція з наукових досягнень в галузі освіти	
Керівник секції Міжвідомчої ради з координації досліджень у галузі освіти, педагогіки і психології. Постанова Президії Національної академії педагогічних наук України від 23 червня 2016 р. № 1-2/9-175 затверджено Положення про Міжвідомчу раду з координації досліджень у галузі освіти, педагогіки і психології та її склад із секціями за спеціалізаціями	
Членство у редакційній колегії журналу «Інноватика у вихованні» (ISSN 2411-4553)	
Членство у редакційній колегії журналу «Науково-педагогічні студії» (ISSN 2663-5739 (online))	
Головний редактор журналу «Історико-педагогічний альманах» (ISSN 2307-4833)	

Науково-педагогічна діяльність

Наукове керівництво аспірантами, докторантами, здобувачами

ПІБ здобувача	Тема дисертації	Наукова спеціальність	Примітки
Пометун О. І.	Проблеми розвитку шкільної історичної освіти в Україні в ХХ столітті	13.00.01; 13.00.02	Докторська дисертація (захищено) 1996
Пуховська Л. П.	Професійна підготовка вчителів у Західній	13.00.04	Докторська дисертація

	Європі в кінці ХХ століття		(захищено) 1998
Гупан Н. М.	Розвиток історії педагогіки в Україні (історіо-графічний аспект)	13.00.01	Докторська дисертація (захищено) 2001
Побірченко Н. С.	Педагогічна й науково-просвітницька діяльність громад у контексті суспільного руху Наддніпрянської України (друга половина XIX – початок ХХ століття)	13.00.01	Докторська дисертація (захищено) 2001
Сбруєва А. А.	Тенденції реформування середньої освіти розвинених англомовних країн в контексті глобалізації (90-ті роки ХХ – початок ХХІ ст.)	13.00.01	Докторська дисертація (захищено) 2003
Березівська Л. Д.	Організаційно-педагогічні засади реформування шкільної освіти в Україні у ХХ століття	13.00.01	Докторська дисертація (захищено) 2009
Сейко Н.А.	Доброчинність у сфері освіти України (XIX- поч.ХХ ст.)	13.00.05	Докторська дисертація (захищено) 2009
Місечко О. Є.	Формування системи професійної підготовки вчителя іноземної мови у педагогічних навчальних закладах України (1900-1964 pp.)	13.00.04	Докторська дисертація (захищено) 2011
Петренко О. Б.	Гендерні підходи до освіти та виховання в історії вітчизняної школи і педагогіки (ХХ століття)	13.00.01	Докторська дисертація (захищено) 2011

Федяєва В.Л.	Теорія і практика виховання дітей у сім"ї в другій половині XIX-XX ст.. в Україні	13.00.01	Докторська дисертація (захищено) 2011
Пироженко Л. В.	Реформування змісту загальної середньої освіти у вітчизняній педагогіці 1964–1984 рр.	13.00.01	Докторська дисертація (захищено) 2014
Кензор П.І.	Полікультурне виховання учнів у системі діяльності загальноосвітнього навчального закладу	13.00.07	Докторська дисертація (захищено) 2017
Янченко Т.В.	Витоки і засади наукового розвитку та практичного втілення педагогії в Україні	13.00.01	Докторська дисертація (захищено) 2017
Брайловская П. П.	Развитие теории и практики обучения и воспитания школьников в творческом наследии французского педагога Селестена Френе (1896–1966)	13.00.01	Кандидатська дисертація (захищено) 1991
Овчарук О. В.	Теория и практика группового обучения учащихся в начальной школе Франции	13.00.01	Кандидатська дисертація (захищено) 1992
Тютюнник Л. В.	Проблемы деятельности опытных учреждений Наркомпроса Украины (1922–1937 гг.)	13.00.01	Кандидатська дисертація (захищено) 1992
Москаленко Е. А.	Воспитательная направленность изучения родного языка и литературы в средней школе Франции (1960–1990)	13.00.01	Кандидатська дисертація (захищено) 1993
Побірченко Н. С.	Проблеми національного виховання у творчості І. С. Нечуя-Левицького	13.00.01	Кандидатська дисертація (захищено)

			1994
Головко Г. О.	Теоретико-методологічні проблеми педагогіки у творчій спадщині Я. А. Мамонтова (1988–1940)	13.00.01	Кандидатська дисертація (захищено) 1995
Сергєєва В. Ф.	Проблеми дошкільного виховання в педагогічній спадщині Софії Русової	13.00.01	Кандидатська дисертація (захищено) 1997
Пироженко Л. В.	Теоретичні засади альтернативних навчальних книг з історії України (кінець XIX – початок XX ст.)	13.00.01	Кандидатська дисертація (захищено) 1998
Палюх З. А.	Методи заохочення і покарання у навчально-виховному процесі загальноосвітньої школи України (20-ті роки ХХ ст.)	13.00.01	Кандидатська дисертація (захищено) 1999
Сейко Н. А.	Педагогічні та етносоціологічні засади розвитку польського шкільництва на Волині-Житомирщині у 1905–1938 рр.	13.00.01	Кандидатська дисертація (захищено) 1999
Коваленко В. О.	Педагогічні ідеї Дж. Дьюї та їх вплив на педагогічну теорію й практику в Україні (20-ті роки ХХ ст.)	13.00.01	Кандидатська дисертація (захищено) 2000
Уютенеа	Актуальні проблеми реформування загальної середньої освіти в КНР	13.00.01	Кандидатська дисертація (захищено) 2001
Авраменко В. І.	Розвиток навчальної термінологічної лексики у процесі розбудови української системи освіти (кінець XIX – початок 1930-х рр. ХХ століття)	13.00.01	Кандидатська дисертація (захищено) 2003

Філімонова Т. В.	Дитяча гра в суспільному дошкільному вихованні України (70-ті роки XIX ст. – кінець 20-х років ХХ ст.)	13.00.01	Кандидатська дисертація (захищено) 2003
Кендзор П. І.	Інноваційні форми організації громадянського виховання старшокласників у позакласній роботі	13.00.07	Кандидатська дисертація (захищено) 2004
Мазуренко С. Г.	Трудова спрямованість навчання в загальноосвітніх школах України (1920–1937 pp.)	13.00.01	Кандидатська дисертація (захищено) 2004
Антонець Н. Б.	Педагогічна діяльність Спиридона Черкасенка в контексті руху за національну освіту (1906–1940)	13.00.01	Кандидатська дисертація (захищено) 2005
Замашкіна О. Д.	Проблеми розвивального навчання молодших школярів в українській педагогічній науці (60 – 90 рр. ХХ століття)	13.00.01	Кандидатська дисертація (захищено) 2005
Пугач А. В.	Проблеми підготовки вчителя до професійної діяльності в українській педагогічній періодиці 20-ті – початок 30-х років ХХ століття) :	13.00.01	Кандидатська дисертація (захищено) 2008